

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΖ'

Πέμπτη 15 Σεπτεμβρίου 2022

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 19495
2. Ανακοινώνεται ότι στη συνεδρίαση παρίστανται ο Πρόεδρος του Βασιλείου της Σουηδίας κ. Johan Borgstam (Γιόχαν Μπόργκσταμ) και η Αναπληρώτρια Επικεφαλής της Αρχής της Δημοκρατίας της Φινλανδίας κ. Katja Karppinen (Κάτια Κάρπινεν), σελ. 19452
3. Αναφορά στην Παγκόσμια Ημέρα Δημοκρατίας, σελ. 19451
4. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 19451, 19452, 19454, 19460, 19461, 19463, 19464, 19465, 19480, 19495

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Παρασκευής 16 Σεπτεμβρίου 2022, σελ. 19451

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Εξωτερικών:
  - A. «Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Φινλανδίας», σελ. 19452 - 19467
  - B. «Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση του Βασιλείου της Σουηδίας», σελ. 19452 - 19465, 19480 - 19482
2. Κατάθεση σχεδίου νόμου:

Οι Υπουργοί Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών κατέθεσαν σήμερα 15 Σεπτεμβρίου τρέχοντος έτους σχέδιο νόμου με τίτλο: «Κύρωση συμφωνίας τροποποίησης της από 2 Φεβρουαρίου του 2018 σύμβασης παραχώρησης, σχετικά με τη χρήση και την εκμετάλλευση ορισμένων χώρων και περιουσιακών στοιχείων εντός του Λιμένα Θεσσαλονίκης, μεταξύ του ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης ΑΕ», σελ. 19464

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 19451 - 19495

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Αναφορά στην Παγκόσμια Ημέρα Δημοκρατίας

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 19451

B. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 19451, 19452, 19454, 19460, 19461, 19463, 19464, 19465, 19480, 19495

ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 19461

Γ. Επί των σχεδίων νόμων του Υπουργείου Εξωτερικών:

ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ Μ. , σελ. 19464, 19465

ΔΕΝΔΙΑΣ Ν. , σελ. 19460

ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ Κ. , σελ. 19462

ΘΕΟΧΑΡΗΣ Θ. , σελ. 19463

ΚΑΤΡΙΝΗΣ Μ. , σελ. 19457

ΛΙΒΑΝΟΣ Σ. , σελ. 19452

ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 19454

ΜΠΟΥΡΝΟΥΣ Ι. , σελ. 19453

ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ Α. , σελ. 19458

ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Ν. , σελ. 19456

ΠΑΦΙΛΗΣ Α. , σελ. 19461, 19462

ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 19459

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΖ'

Πέμπτη 15 Σεπτεμβρίου 2022

Αθήνα, σήμερα στις 15 Σεπτεμβρίου 2022, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.16' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Πριν εισέλθουμε στην ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας θα αναφερθώ εν συντομία στην Παγκόσμια Ημέρα Δημοκρατίας, η οποία στη χώρα μας γιορτάζεται από το 2008 με απόφαση του Υπουργείου Παιδείας.

Όπως είναι γνωστό η 15^η Σεπτεμβρίου έχει καθιερωθεί από το 1997 ως η Διεθνής Ημέρα Εορτασμού της Δημοκρατίας με πρωτοβουλία της Διακοινοβουλευτικής Ένωσης, ενώ το 2007 αναγνωρίστηκε επίσημα και από τη Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Κυρίες και κύριοι, όλοι μας πρέπει να είμαστε περήφανοι που γεννηθήκαμε σε αυτόν τον τόπο, από όπου εκκίνησε η αθηναϊκή δημοκρατία, περήφανοι γιατί οι πρόγονοί μας απεχθάνοντο τη βία, τον πόλεμο, τις εμφύλιες διαμάχες, την αυθαιρεσία. Με αφετηρία αυτές τις αντιλήψεις, τις καταβολές, τη φιλοσοφία ρύθμισης της κοινωνικής συμβίωσης ξεκίνησε η αθηναϊκή δημοκρατία, η οποία αποτέλεσε, σύμφωνα με τον Θουκυδίδη στον Επιτάφιο του Περικλή, ένα ζωντανό δίδαγμα, μια αγωγή, μια παιδείωση.

Με βάση τις έννοιες αυτές, συγκροτήθηκε και διαμορφώθηκε ανά τους αιώνες η τρέχουσα μορφή της δημοκρατίας στον νεότερο δυτικό πολιτισμό, η οποία βέβαια ποικίλει σε μορφή και δομές μεταξύ των δημοκρατικών κρατών, αλλά η βασική της αρχή παραμένει ίδια και αναλλοίωτη, δηλαδή ότι η δημοκρατία είναι το πολίτευμα όπου η εξουσία πηγάζει από τον λαό, ασκείται από τον λαό και υπηρετεί τα συμφέροντα του λαού.

Οι ακρογωνιαίος λίθος του δημοκρατικού πολιτεύματος είναι η ελευθερία του συνέρχεσθαι και του λόγου, η κοινωνική ισότητα, η συμμετοχή στα κοινά και το δικαίωμα στη ζωή. Με βάση τις αξίες αυτές, ο Κλεισθένης το 508 π.Χ. διαμορφώνει και θεσπίζει την πρώτη μορφή της δημοκρατίας, του πολιτεύματος, δηλαδή, που κατά τον Αριστοτέλη είναι το πολίτευμα στο οποίο επικρατούν οι απόψεις της πλειοψηφίας και χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι πολίτες της μειοψηφίας δεν έχουν και αυτοί τα ίδια δικαιώματα με την προϋπόθεση ότι οι ενέργειες όλων των πολιτών περιορίζονται μέσα σε ορισμένα όρια, όπως οι νόμοι ορίζουν.

Η δημοκρατία οφείλει να προσπαίζει, να διαφυλάττει και να ενδυναμώνει αξίες, όπως την αγάπη για την ελευθερία, τη δικαιοσύνη, την ανοχή, τον πλουραλισμό, τον πατριωτισμό, την ισότητα, την ισονομία και ιδιαίτερα τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και τη διασφάλιση της συμμετοχής όλων

ανεξαιρέτως των πολιτών στα δρώμενα της χώρας.

Οι αξίες αυτές αποτέλεσαν τον θεμέλιο λίθο επί του οποίου οικοδομήθηκε η διεθνής κοινότητα μεταπολεμικά και η οποία τους τελευταίους μήνες δοκιμάζεται με την εμπόλεμη κατάσταση στη γειτονική φίλη Ουκρανία. Και δυστυχώς, πέραν της διεθνούς κρίσης, οι πολιτικο-οικονομικές και δημοσιονομικές ασύμμετρες συνέπειες αυτής της κρίσης σε συνδυασμό με τη διεθνή οικονομική κρίση της τελευταίας δεκαετιας συντέιναν έτι περαιτέρω στο να αυξηθούν οι αμφισβητήσεις και οι προβληματισμοί από τους θιασώτες των αντιδημοκρατικών ιδεολογιών, καθώς και οι ακραίες αντιδράσεις πολιτών. Να γιατί πρέπει η διεθνής κοινότητα και οι δημοκρατικοί θεσμοί να είναι συνεχώς σε εγρήγορση.

Σε αυτή την πρωτόγνωρη κατάσταση που αντιμετωπίζει η διεθνής κοινότητα, αλλά και η χώρα μας οφείλουμε όλοι μας να μην παραγνωρίζουμε ότι με τον νόμο αντιμετωπίζεται η βία και η αυθαιρεσία. Παθογένειες υπάρχουν, αλλά οφείλουμε απ' ενός να τις εντοπίσουμε και απ' ετέρου να τις αντιμετωπίσουμε με στρατηγικές που θα οδηγήσουν τόσο στην εξάλειψή τους όσο και στην ενδυνάμωση της δημοκρατίας μας.

Η Ελλάδα περισσότερο από κάθε άλλη χώρα, ως η χώρα που δίδαξε, έχει χρέος να διαφυλάξει τις αξίες της δημοκρατίας και να υπενθυμίζει σε όλους την ιστορική διαδρομή των δημοκρατικών θεσμών. Η ειρήνη και η διασφάλιση των δημοκρατικών αξιών είναι δυνατόν να επιτευχθούν μόνο μέσα από την κραταίωσή τους και την ενεργό συμμετοχή των πολιτών σε όλο το φάσμα της ελεύθερης κοινωνικής συμβίωσης.

Το παρόν και το μέλλον της δημοκρατίας μάς αφορά όλους και η βελτίωσή της αποτελεί μονόδρομο για μια Ελλάδα λειτουργική σύγχρονη δίκαιη και τολμηρή, μια Ελλάδα πρότυπο, ισάξια των προγόνων μας, μια Ελλάδα - κοιτίδα των δημοκρατικών αξιών και φύλακα του διαφωτισμού.

Σας ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η αναφορά στην Παγκόσμια Ημέρα της Δημοκρατίας.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαιρών ερωτήσεων της Παρασκευής 16 Σεπτεμβρίου 2022.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 988/9-9-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας κ. Βασιλείου – Πέτρου Σπανάκη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «Δημιουργία Παρατηρητηρίου Τιμών για τη σχολική τσάντα και τα σχολικά είδη για την πληρέστερη ενημέρωση γονέων και κηδεμόνων».

2. Η με αριθμό 982/7-9-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή

Πρέβεζας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Κωνσταντίνου Μπάρκα προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Ανάγκη άμεσης διερεύνησης του εργατικού δυστυχήματος στο Καναλάκι Πρέβεζας και στήριξης των οικογενειών των θυμάτων».

3. Η με αριθμό 996/12-9-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Δεκάδες λανθασμένες fast-track αποφάσεις συνταξιοδότησης μειώνουν δραματικά το ποσό της σύνταξης δημοσίων υπαλλήλων - εκπαιδευτικών - με μικρό αγροτικό εισόδημα, κατά 30 και 60%, χωρίς να προβλέπεται από τον νόμο».

4. Η με αριθμό 998/12-9-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Λεωνίδα Στολτίδη προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Μαζικές απολύσεις από την εργολάβο εταιρεία «EDILMAC» στο μεταλλείο Ολυμπιάδας στην Χαλκιδική».

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 989/9-9-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Χανίων της Νέας Δημοκρατίας κ. Βασιλείου Διγαλάκη προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Ανάγκη διαφορετικής αντιμετώπισης των υφιστάμενων εξαθέσιων σχολείων της υπαίθρου ως προς τις λειτουργικές μεταβολές».

2. Η με αριθμό 985/8-9-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Νικολάου Φίλη προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Σκοπεύει να συμμορφωθεί το Υπουργείο Παιδείας με την απόφαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για την απαλλαγή από το μάθημα των Θρησκευτικών προκειμένου να αποφευχθεί νέα διεθνής καταδίκη και διασυρμός της χώρας για παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων»;

3. Η με αριθμό 1000/12-9-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Επιβεβλημένη η έκδοση του Κανονισμού Φορτοεκφορτωτικών Εργασιών Λιμένος και Ξηράς».

4. Η με αριθμό 1002/12-9-2022 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Λέσβου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Μαρίας Κομνηνάκη προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Για την παροχή έκτακτης χρηματοδότησης προς τους δήμους και τις σχολικές επιτροπές για να ανταποκριθούν στις συνθήκες ακρίβειας και των ανατιμήσεων».

5. Η με αριθμό 986/8-9-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Α' Θεσσαλονίκης του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρου Τριανταφυλλίδη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, με θέμα: «Αναίτια κωλυσιεργία στην έγκριση της Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΣΣΕ) των εργαζομένων του ΟΑΣΘ. Προφανής προσπάθεια απαξίωσης του οργανισμού από την Κυβέρνηση».

6. Η με αριθμό 1001/12-9-2022 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Αδικαιολόγητη εξαίρεση περιοχών που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης από την υπουργική απόφαση για ειδική μοριοδότηση υποψήφιων των πανελλαδικών εξετάσεων».

ΑΝΑΦΟΡΕΣ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ (Άρθρο 130 παράγραφος 5 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 6803/3-8-2022 ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με θέμα: «Να δοθεί ξανά η δυνατότητα ρύθμισης αποπληρωμής οφειλών δανείων που χορηγήθηκαν από ίδια κεφάλαια του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ)».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Συζήτηση και ψήφιση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και

του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Φινλανδίας».

2. Συζήτηση και ψήφιση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση του Βασιλείου της Σουηδίας».

Λόγω της ιδιαίτερης σημασίας των συνθηκών αυτών, παράστανται ο Πρέσβης του Βασιλείου της Σουηδίας κ. Johan Borgstam (Γιόχαν Μπόργκσταμ) και η Αναπληρώτρια Επικεφαλής της Αρχής της Δημοκρατίας της Φινλανδίας κ. Katja Karppinen (Κάτια Κάρπινεν), τους οποίους και καλωσορίζω.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα νομοσχέδια ψηφίστηκαν στη Διαρκή Επιτροπή κατά πλειοψηφία. Εισάγονται προς συζήτηση στη Βουλή με τη διαδικασία του άρθρου 108 του Κανονισμού της Βουλής, δηλαδή μπορούν να λάβουν τον λόγο όσοι έχουν αντίρρηση επί των κυρώσεων των πρωτοκόλλων αυτών για πέντε λεπτά και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, εφόσον το επιθυμούν, για πέντε λεπτά και με την προϋπόθεση ότι δεν θα μιλήσει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής τους Ομάδας.

Σύμφωνα, όμως, με την απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Τετάρτης 7^{ης} Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτους, μπορούν να τοποθετηθούν ανεξαιρέτως όλοι οι εισηγητές και ειδικοί αγορητές, όχι μόνο δηλαδή οι έχοντες αντίρρηση, αλλά και όλοι οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, εφόσον το επιθυμούν. Προτείνω, μάλιστα, να τοποθετηθούν όλοι και επί των δύο συνθηκών με άνεση χρόνου, να τοποθετηθούν δηλαδή ενιαίως και επί των δύο συνθηκών. Η ψηφοφορία θα γίνει μετά το τέλος της συζήτησης τους χωριστά και με τη σειρά που συζητήθηκαν.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Συνεπώς το Σώμα συνεψήφισε.

Πρώτος, λοιπόν, έχει τον λόγο ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Σπυρίδων - Παναγιώτης Λιβανός για πέντε λεπτά με άνεση βέβαια, όπως είπα.

Ορίστε, κύριε Λιβανέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΣΠΗΛΙΟΣ) ΛΙΒΑΝΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, your Excellency Ambassadors, κύριε Υπουργέ, η κύρωση των πρωτοκόλλων εισόδου της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο NATO δεν γίνεται σε έναν ουδέτερο πολιτικό χρόνο και σε μια σταθερή παγκόσμια σκηνή. Η παράνομη η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία ανέτρεψε πλήρως το ισχύον status quo και προκάλεσε τεκτονικές αλλαγές.

Μία εξ αυτών είναι ότι οδήγησε τις δύο σκανδιναβικές χώρες να εγκαταλείψουν την πολιτική ουδετερότητας που είχαν επί δεκαετίες και να επιδιώξουν άμεσα, με μια εντυπωσιακή μεταστροφή των πολιτικών τους ηγεσιών αλλά -και εδώ εντοπίζεται και το μεγαλύτερο ενδιαφέρον- και της κοινής γνώμης των κοινωνιών τους, την ένταξη στο NATO. Οι ίδιοι οι πολίτες αυτών των χωρών αναγνώρισαν και αποδέχθηκαν την είσοδο στο NATO ως απάντηση στον ρωσικό αναθεωρητισμό.

Η ανησυχία της δημοκρατικής Δύσης για την αυξανόμενη επιθετικότητα παγκόσμιων παικτών με διαφορές, διαφορετικές πολιτισμικές και αξιακές αρχές είναι πρόδηλη. Η αφύπνιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Ηνωμένων Πολιτειών, του Καναδά, της Αυστραλίας και των συμμάχων ως αντίδραση στην προσπάθεια επαναπροσδιορισμού της παγκόσμιας τάξης πραγμάτων είναι εντυπωσιακή.

Είναι ιστορική, λοιπόν, η σημερινή συνεδρίαση, με την οποία αποδίδουμε, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος, την τυπική ισχύ του νόμου στα δύο πρωτόκολλα εισόδου της Σουηδίας και της Φινλανδίας. Αμφότερα τα σχέδια διακρίνονται σε δύο άρθρα: Το πρώτο άρθρο περιέχει το πρωτόκολλο, που περιγράφεται η διαδικασία που θα ακολουθηθεί μετά από την επικύρωση από όλα τα Κοινοβούλια των κρατών - μελών του NATO, αλλά και οι υποχρεώσεις της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών ως θεματοφύλακα. Στο άρθρο 2 ορίζεται η τυπική ισχύς έναρξης των νόμων.

Η Ελλάδα, πιστή στο Διεθνές Δίκαιο, στις αρχές και στις αξίες

της δημοκρατίας, όπως είπε πριν και ο Προεδρεύων της Βουλής και στην εμβάθυνση της συμμαχίας, με ώριμες κοινοβουλευτικές δημοκρατίες με μεγάλη στρατιωτική ισχύ στήριξε από την πρώτη στιγμή την είσοδο των δύο χωρών, όπως άλλωστε από την πρώτη στιγμή ταχθήκαμε υπέρ της Ουκρανίας, στηρίζοντας την εμπράκτως απέναντι στη ρωσική εισβολή και στον ρωσικό επεκτατισμό.

Για όσους εκφράζουν ακόμη σκέψεις ίσων αποστάσεων με τη Ρωσία, τους θυμίζουμε, ειδικά αυτές τις ημέρες, που κλείνουμε εκατό χρόνια από τις σφαγές και τον αφανισμό των χριστιανών στη Μικρά Ασία, τι θα πει να έχεις έναν αναθεωρητικό γείτονα στα σύνορά σου που επιδιώκει να ξαναγράψει με αίμα την ιστορία.

Με αυτή την αναφορά έρχομαι στην Τουρκία. Η γείτονα χώρα το τελευταίο χρονικό διάστημα έχει υιοθετήσει μια εξόχως επιθετική και ακραία επικίνδυνη ρητορική κατά της Ελλάδας. Η ιστορικά ανυπόστατη επιθετικότητα, κατά τη γνώμη μου, οφείλεται στην πλήρη μεταστροφή της τουρκικής πολιτικής, που πλέον με σαφήνεια, με απόλυτη σαφήνεια εγκαταλείπει την ευρωπαϊκή προοπτική της και στρέφεται προς Ανατολάς. Δυστυχώς, η μεταστροφή αυτή πλέον περιλαμβάνει και την αντιπολίτευση του κ. Ερντογάν, που διαγωνίζεται με τον Πρόεδρο στο ποιος θα είναι επιθετικότερος απέναντι στην Ελλάδα.

Η κλιμάκωση αυτής της επιθετικότητας οφείλεται στην ενόχληση της Άγκυρας για την εξωτερική πολιτική που ασκεί η Ελλάδα, με τα απτά αποτελέσματα που αυτή παράγει. Στην υπογραφή συμφωνιών αμυντικής συνδρομής, στην έμπρακτη αύξηση της ισχύος των ελληνικών όπλων και στη συνολικότερη οικονομική και γεωπολιτική αναβάθμιση της χώρας μας.

Οι απειλές τύπου «θα έρθουμε ξαφνικά ένα βράδυ» ή «μην ξεχνάτε το 2022» διατυπώνονται ευθέως απέναντι στην Ελλάδα. Δεν ξεχνάμε, όμως, ότι η Ελλάδα είναι ένα φίλο κράτος - μέλος, υποτίθεται, μέσα στη συμμαχία για την Τουρκία.

Παράλληλα, η Άγκυρα, διεκδικώντας ρόλο αυτόνομης περιφερειακής υπερδύναμης, επιδιώκει να λειτουργήσει ως διαμεσολαβητής στην ουκρανική κρίση. Αρνείται να συμμετάσχει στις κυρώσεις που έχει αποφασίσει να επιβάλει η συμμαχία στη Ρωσία, όπως αρνείται να καταδικάσει ρητά και απερίφραστα τη ρωσική ωμότητα στην Ουκρανία. Προμηθεύεται η Τουρκία όπλα από τη Ρωσία και συνεργάζεται με τη χώρα του κ. Πούτιν στο μέτωπο της Συρίας και της Λιβύης.

Εν τέλει, ουσιαστικά, κρατά ίσες αποστάσεις ανάμεσα στο NATO, στην Αμερική και στη Ρωσία.

Γι' αυτούς, λοιπόν, τους λόγους, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι εταίροι μας στο NATO, όπως καταδίκασαν ρητά τη ρωσική επιθετικότητα, έτσι οφείλουν να αποδοκιμάσουν και την τουρκική προκλητικότητα. Διότι υφίσταται το παράδοξο οι ηγέτες των περισσότερων συμμαχικών χωρών, των Ηνωμένων Πολιτειών, της Γαλλίας, της Γερμανίας να καταδικάζουν ρητά τις τουρκικές προκλήσεις, αλλά η συμμαχία να κρατά ουδέτερη στάση, σιωπώντας απέναντι στις προκλήσεις που δέχεται ένα μέλος της από ένα άλλο μέλος της.

Αυτή την αμφιλεγόμενη στάση υιοθέτησε και η Άγκυρα απέναντι στην είσοδο της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο NATO. Ο Ερντογάν μετέτρεψε την υπόθεση σε ανατολίτικο παζάρι. Μολονότι δε υπογράφηκε κατά τη Σύνοδο του NATO στη Μαδρίτη πρωτόκολλο μεταξύ Φινλανδίας, Σουηδίας και Τουρκίας, που εξασφάλιζε τη συναίνεση της Άγκυρας, αυτή εξακολουθεί να δημιουργεί προσκόμματα, δηλώνοντας ότι μέχρι την κύρωση από το τουρκικό Κοινοβούλιο τίποτα δεν έχει ολοκληρωθεί και ότι μπορεί ακόμη να εμποδίσει την είσοδο των δύο χωρών.

Απέναντι σε αυτή την επιθετική στάση της Τουρκίας η Ελλάδα έχει επιλέξει την άσκηση ενεργούς και ξεκάθαρης διπλωματίας. Στηρίξαμε από την πρώτη στιγμή, όπως είπα, την είσοδο της Φινλανδίας και της Σουηδίας, αναδεικνύοντας την τουρκική ιδιοτελή εθνική άρνηση.

Η Κυβέρνηση, παράλληλα, του Κυριάκου Μητσοτάκη, με ικανότατο και ακούραστο Υπουργό Εξωτερικών και διαχειριστή της εξωτερικής πολιτικής τον κ. Δένδια, απαντά με την άσκηση μιας πολυσχιδούς εξωτερικής πολιτικής και τη σύναψη κρίσιμων συμφωνιών. Παράλληλα, συνέχισε την εμβάθυνση των σχέσεων με παραδοσιακούς εταίρους και «άνοιξε» τους δεσμούς μας με την

παραμελημένη διπλωματία για την Ελλάδα ήπειρο της Αφρικής.

Δίπλα, όμως, στην αναβάθμιση της χώρας μας στην εξωτερική πολιτική, η Κυβέρνηση Μητσοτάκη ισχυροποίησε και τις Ένοπλες Δυνάμεις της χώρας μας. Οι συμφωνίες για τα Ραφάλ και τις Μπελάρά αναβαθμίζουν την επιχειρησιακή δυνατότητα των Ενόπλων Δυνάμεων, γέροντας υπέρ μας την ισορροπία δυνάμεων στο Αιγαίο και αποτελώντας έτσι την καλύτερη απάντηση στην τουρκική προκλητικότητα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι γεωπολιτικές συνθήκες έχουν αλλάξει άρδην μετά από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, την πρώτη ωμή επίδειξη ισχύος από τις αναθεωρητικές χώρες με τις δεσποτικές τους ηγεσίες.

Το NATO, που ο ίδιος ο Πρόεδρος Μακρόν είχε αποκαλέσει εγκεφαλικά νεκρό, αποκτά νέα ταυτότητα, έναν νέο λόγο ύπαρξης. Διαμόρφωσε ήδη ένα νέο στρατηγικό δόγμα, για να αντιμετωπίσει τους νέους κινδύνους. Η ρωσική εισβολή οδήγησε, δίχως αμφιβολία, στην εμβάθυνση των σχέσεων των μελών του NATO, που μετά από δεκαετίες είδαν στην πράξη τη ρωσική επιθετικότητα και αποφάσισαν ότι πρέπει να προστατευτούν από αυτή.

Την ίδια στιγμή η Ευρωπαϊκή Ένωση αναπτύσσει τη δική της στρατηγική πυξίδα, ένα φιλόδοξο σχέδιο για ισχυρότερη πολιτική ασφάλειας και άμυνας.

Δυστυχώς, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν απάντησε με τον ίδιο τρόπο εχθές στον ενεργειακό πόλεμο της Ρωσίας έναντι των λαών της Ευρώπης. Εκεί επέλεξε ρόλο τροχονόμου -ας μου επιτραπεί να πω- εθνικών μέτρων, αντί μίας κοινής και αποτελεσματικής ευρωπαϊκής ενεργειακής πολιτικής αλληλεγγύης, που να ενισχύει τα κράτη - μέλη ανάλογα με τις πραγματικές τους ανάγκες.

Οι ευρωπαϊκές δομές, όμως -επανερχόμενες στα θέματα εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας-, θα πρέπει να είναι συμπληρωματικές και όχι ανταγωνιστικές στην ήδη διαμορφωθείσα ισχυρή δομή του NATO. Άλλωστε είναι διαχρονικά συνειδητή η επιλογή τόσο των Βρυξελλών όσο και της Ουάσιγκτον η από κοινού σύμπλευση, επιλογή που αποκτά ακόμη μεγαλύτερη αξία στον αβέβαιο κόσμο που αναδύεται.

Κλείνοντας, αγαπητοί συνάδελφοι, η είσοδος της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο NATO διευρύνει την ισχύ της συμμαχίας, αφού και οι δύο χώρες διαθέτουν ισχυρές Ένοπλες Δυνάμεις αλλά και ισχυρή αμυντική βιομηχανία, με εξειδίκευση στις νέες τεχνολογίες αιχμής.

Με χαρά άκουσα στην επιτροπή -και φαντάζομαι ότι θα επιβεβαιωθεί εκ νέου και στην Ολομέλεια- ότι εκτός από το ΠΑΣΟΚ και το κόμμα του ΣΥΡΙΖΑ θα υπερψηφίσει τα παρόντα πρωτόκολλα. Με μεγάλη, συνεπώς, πλειοψηφία η χώρα μας θα καλωσορίσει τα νέα μέλη της συμμαχίας και ας μου επιτραπεί να πω ότι στα κρίσιμα και μεγάλα θέματα, όπως είναι αυτά της εξωτερικής πολιτικής και της άμυνας, υπάρχει τελικά εθνική συνεννόηση και σύμπνοια.

Μακάρι αυτή η λογική να επικρατήσει έναντι του διχασμού και της δημαγωγίας και στα υπόλοιπα που, δυστυχώς, ευτελίζουν στις ημέρες μας τη δημόσια ζωή και καταρρακώνουν το πολιτικό μας σύστημα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Λιβανέ.

Τον λόγο έχει τώρα ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, ο κ. Γιάννης Μπορνούσης.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΡΝΟΥΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία άλλαξε πάρα πολλά στην ήπειρό μας. Δεν πρόκειται απλώς για μια κατάφωρη παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου. Στην Ουκρανία έχουμε έναν φονικότατο πόλεμο, έχουμε προσαρτήσεις και διακηρύξεις προσαρτήσεων στην Ευρώπη για πρώτη φορά μετά από το 1945, έχουμε πολεμικές επιχειρήσεις μιας έκτασης που δεν έχουμε ξαναδεί από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Πρόκειται για γεγονότα συνταρακτικά και ανατρεπτικά όσων θεωρούσαμε δεδομένα και εμείς, αλλά κυρίως οι χώρες που γειτνιάζουν με τη Ρωσία. Είναι αυτονόητη όχι μόνο η απερίφραστη καταδίκη της ρωσικής εισβολής, αλλά και η αλληλεγγύη μας

στον ουκρανικό λαό.

Τόσο η Σουηδία όσο και η Φινλανδία υπήρξαν πρότυπα ουδετερότητας και αδέσμευτης εξωτερικής πολιτικής σε όλη την ψυχροπολεμική περίοδο, ουδέτερες, αλλά δυτικές χώρες με καλές σχέσεις και με τα δύο στρατόπεδα, μοντέλα δημοκρατίας και κοινωνικού κράτους. Ήταν νησίδες σταθερότητας και ισορροπίας, αλλά και σημεία αναφοράς μιας εξωτερικής πολιτικής προσανατολισμένης στην ειρήνη και στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως στην περίπτωση της Σουηδίας, που είχε και μεγαλύτερα περιθώρια ελιγμών και ανέπτυξε μια λαμπρή παράδοση εξωτερικής πολιτικής αρχών που μπορούσε να αντισταθεί στους ιμπεριαλιστικούς ηγεμονισμούς και των δύο στρατοπέδων και να γίνει με έναν τρόπο η πυξίδα ηθικής συνείδησης της Ευρώπης και του δυτικού κόσμου.

Είναι, λοιπόν, δυστύχημα ότι αυτές οι δύο χώρες αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τη μακρόχρονη ουδετερότητά τους. Κατανοούμε, όμως, τους λόγους που το κάνουν. Και είναι αξιοσημείωτο ότι εντάσσονται στο NATO με προοδευτικές κυβερνήσεις, στις οποίες ηγούνται και συμμετέχουν κόμματα που για δεκαετίες απέρριπταν κάθετα την εγκατάλειψη της ουδετερότητας των χωρών τους. Ακόμη και το κόμμα της φινλανδικής Αριστεράς συναίνεσε στο αίτημα ένταξης, ενώ και το αντίστοιχο σουηδικό, παρ' ότι διαφώνησε, δεν το έκανε αντικείμενο βέτο. Για όσους γνωρίζουν την πολιτική αυτών των χωρών πρόκειται για βαθιά και ριζική αλλαγή απόψεων.

Όπως είπε η Πρωθυπουργός της Φινλανδίας Σάνα Μαρίν στις πρώτες εβδομάδες του πολέμου, όταν η ένταση και η φονικότητα της ρωσικής εισβολής μας άφηνε όλους άναυδους, συνειδητοποιήσαμε ότι η Ρωσία δεν ήταν η χώρα που νομίζαμε ότι ήταν. Αυτή η παραδοχή αποτυπώνει τη θεαματική και πλειοψηφική μεταστροφή της κοινής γνώμης σε αυτές τις δύο χώρες υπέρ της ένταξης στο NATO.

Η λαϊκή βούληση, ιδίως σε χώρες προηγμένες δημοκρατικά, πρέπει να γίνεται σεβαστή, πόσω μάλλον όταν αφορά καλώς εννοούμενα εθνικά συμφέροντα και τα συμφέροντα εθνικής ασφαλείας, ακριβώς επειδή θέλουμε και οι δικές μας εθνικές ευαισθησίες που δεν γίνονται πάντα κατανοητές να γίνονται αυτοδίκαια σεβαστές.

Σε κάθε περίπτωση είναι αποκριτικό και ανόητο να βλέπει κάποιος την ένταξη της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο NATO σαν μια ουρανοκατέβατη επέκταση της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας, αποκομμένη από το τρομερό γεγονός της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία σαν να μη συμβαίνει και κάτι ιδιαίτερο στην περιοχή, σαν να μην είναι λόγος ανησυχίας το δράμα του ουκρανικού λαού.

Οι συνέπειες αυτού του άγριου πολέμου μαζί και η επιθετική αναθεωρητική και ρεβανσιστική ρητορική της ρωσικής ηγεσίας αποσταθεροποιούν ολόκληρη την περιοχή, φοβίζουν γνήσια τους γειτονικούς λαούς. Τονίζουμε εδώ τη θέση του κόμματος της πολωνικής Αριστεράς, του Ραζέμ, της ισχυρότερης Αριστεράς στην Ανατολική Ευρώπη που απευθύνει έκκληση να γίνουν κατανοητές και σεβαστές από τους προοδευτικούς πολίτες και τους οπαδούς της ειρήνης οι ανησυχίες των λαών της Ανατολικής Ευρώπης που γίνονται στόχος απειλών του ρωσικού αναθεωρητικού.

Είναι προφανές ότι αυτές οι εξελίξεις μας οδηγούν σε ένα δεύτερο διπολισμό, σε μια δεύτερη ψυχροπολεμική περίοδο, λιγότερο ψυχρή, όμως, αλλά και λιγότερο προβλέψιμη από την πρώτη. Και είναι κραυγαλέα εδώ η απουσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μιας διπλωματικής και αμυντικής ομπρέλας της Ευρώπης, που θα μπορούσε να προσφέρει μια εναλλακτική επιλογή από το NATO στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, που θα καθισχύαζε και τις δικές τους ανησυχίες και θα ερέθιζε πιθανώς λιγότερο την επιθετικότητα της Ρωσίας. Μια στρατηγικά αυτόνομη Ευρωπαϊκή Ένωση με συνείδηση της τεράστιας οικονομικής και γεωπολιτικής της βαρύτητας θα είχε έναν ρόλο περισσότερο εξισορροπητικό στην Ευρώπη, αλλά και στον κόσμο και θα άμβλυε τον ανερχόμενο ανταγωνισμό Ηνωμένων Πολιτειών και Κίνας και των συμμάχων τους.

Ως προς τη διεύρυνση του NATO να ξεκαθαρίσουμε ότι δεν θεωρούμε ότι επί της αρχής συμβάλλει στην ειρήνη στην Ευ-

ρώπη. Στο πλαίσιο αυτό είμαστε απολύτως απέναντι στη διεύρυνση του NATO στην Ουκρανία, τη Γεωργία και τη Μολδαβία. Μόνο η ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να δώσει προοπτική ανάπτυξης και ειρήνης σε αυτές τις χώρες.

Οφείλουμε, λοιπόν, πάση θυσία να εργαστούμε για την αποτροπή ενός νέου ψυχροπολεμικού ανταγωνισμού, που, ως μη γελοίομασε, θα είχε πεδίο σύγκρουσης στην ευρύτερη γειτονία μας και θα περιέπλεκε και τις ήδη τεταμένες σχέσεις με την Τουρκία και τις άλλες χώρες της περιοχής.

Αντίθετα, η εξωτερική πολιτική του κ. Μητσοτάκη φραστικά υιοθετεί την πολιτική της ευρωπαϊκής αυτονομίας, αλλά στην πράξη επαναφέρει το δόγμα Παπάγου, του πιστού και δεδομένου, της απόλυτης ταύτισης με τα συμφέροντα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

Θυμίζω εδώ πως η Τουρκία εκμεταλλεύτηκε με θρασύτητα την ανάγκη ομοφωνίας για την ένταξη νέων μελών στο NATO και εκβίασε για να αποσπάσει απαράδεκτες παραχωρήσεις. Η Ελλάδα όφειλε να θέσει το θέμα της μη άρσης του εμπάργκο όπλων της Σουηδίας προς την Τουρκία αναδεικνύοντας και τις ομοιότητες του ρωσικού με τον τουρκικό αναθεωρητισμό.

Σε κάθε περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και στη βάση όσων εξέθεσα παραπάνω ψηφίζουμε υπέρ και στις δύο αυτές συμβάσεις.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Μπουρνού, και για την τήρηση του χρόνου.

Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Κινήματος Αλλαγής, ο κ. Ανδρέας Λοβέρδος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κύριοι Υπουργοί, αγαπητοί συνάδελφοι, κατ' αρχάς να καλωσορίσω στην Εθνική Αντιπροσωπεία τους δύο διπλωμάτες, τον Πρέσβη της Σουηδίας και την Αναπληρώτρια Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Φινλανδίας. Ευχαριστούμε πολύ που είστε εδώ.

Κυρίες και κύριοι, θα αρχίσω με δύο αναφορές σε θέματα που δεν έχουν σχέση με το σημερινό σχέδιο νόμου που υπάρχει στη Βουλή.

Θέλω να υπογραμμίσω ότι η Ελλάδα έχασε τρεις ανθρώπους -μέσα σε λίγες ώρες- της τέχνης και του πολιτισμού, τον Κώστα Καζάκο, τον Δημήτρη Παντερμαλή και την Ειρήνη Παππά. Είναι βαριά η απώλεια, πολύ μεγάλη απώλεια για την τέχνη και τον πολιτισμό. Είναι μεγάλη απώλεια που αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι πια μαζί μας.

Στη συνέχεια της τοποθέτησής μου θέλω να κάνω μια αναφορά στο σημερινό πρωτοσέλιδο της εφημερίδας «ΤΑ ΝΕΑ», όπου γίνεται λόγος για μια έκθεση-κόλαφο για δωροδοκίες από τη Ρωσία από το 2014 και μετά πολιτικών κομμάτων και ανθρώπων γενικότερα σε χώρες της Ευρώπης, για την οποία δωροδοκία υπάρχει αποκάλυψη του Στέιτ Ντιπάρτμεντ και δόσημευση ότι ο Πρόεδρος Μπάιντεν θα ενημερώσει τις κυβερνήσεις των κρατών που είναι κάποιοι από τους πολίτες τους αναμειγμένοι σε αυτό. Ελπίζω η Ελλάδα να είναι απ' έξω από κάτι τέτοια, γιατί ανάγκη από περαιτέρω ένταση δεν έχουμε. Αρκετά!

Τρίτον, θέλω να πω στον Υπουργό πως τον ευχαριστώ, που απαντώντας στην τοποθέτησή μου στη Διαρκή Επιτροπή Άμυνας και Εξωτερικών, σχετικά με τις προτάσεις του καγκελαρίου Σολτς για την αναθεώρηση των συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είπε σε ό,τι αφορά την αρχή της ομοφωνίας που προτείνεται από τον ίδιο τον καγκελάριο να αναθεωρηθεί, η χώρα μας είναι αρνητική και έχει τοποθετηθεί, όπως μας εξήγησε στην Επιτροπή Εξωτερικών και Άμυνας, στο παρελθόν, στο πρόσφατο παρελθόν.

Θα έλεγα, κύριε Υπουργέ, επειδή το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό, όχι μόνο ως προς αυτή την πρόταση αλλαγής αλλά γενικότερα, να προκαλέσετε με πρωτοβουλία σας μια συζήτηση στην Επιτροπή Εξωτερικών για την ανάγκη αναθεώρησης των συνθηκών, ώστε να ξέρουμε κάθε πολιτικό κόμμα στη χώρα τι ακριβώς υποστηρίζει.

Με την ευκαιρία να πω ότι η Ελλάδα σε σχέση με την Τουρκία έχει ένα πλεονέκτημα, σε ό,τι αφορά τα θέματα εξωτερικής πο-

λιτικής. Εμείς εδώ όπως αποδεικνύεται και σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία και την περασμένη εβδομάδα στην Επιτροπή Εξωτερικών και Άμυνας, στεκόμαστε σε σπουδαία και σημαντικά θέματα ενωμένοι, εάν όχι όλοι πάντως η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού.

Ήδη τοποθετήθηκαν στη Βουλή μας τα δύο μεγαλύτερα κόμματα και εμείς, από την πρώτη στιγμή που η Σουηδία και η Φινλανδία υπέβαλαν το αίτημα ένταξης ως απάντηση στη ρωσική επιθετικότητα, εισβολή και κατοχή σημαντικού μέρους του εδάφους της Ουκρανίας, από την πρώτη στιγμή ως πολιτικό κόμμα, δι' εμού και διά του Προέδρου του κόμματος, του κ. Ανδρουλάκη, τοποθετηθήκαμε υπέρ αυτών των αιτημάτων των δύο κρατών για ένταξη στο ΝΑΤΟ, αιτήματα περί ένταξης που δεν προέκυψαν από μία επιλογή αυτών των κρατών σε ιστορικό κενό, αλλά αντιθέτως προέκυψαν επαναλαμβανόμενα από τη ρωσική επιθετικότητα, την εισβολή στην Ουκρανία και την κατοχή εδαφών της.

Ο πόλεμος σχεδόν ολόπλευρος ταλανίζει όλο τον πλανήτη ειδικά την Ευρώπη, και αποσταθεροποιεί ακόμα και σημαντικές ευρωπαϊκές χώρες αλλάζοντας δεδομένα των πολιτικών συστημάτων. Δεν είναι καθόλου τυχαία κατά την ταπεινή μου γνώμη - χωρίς να υπάρχει συνωμοσιολογικός παράγων εδώ, ποτέ δεν ήμουν οπαδός αυτών των θεωριών - η αλλαγή των συσχετισμών σε πολύ σημαντικές ευρωπαϊκές χώρες ξαφνικά.

Κάνω ειδική αναφορά στην Ιταλία, κάνω ειδική αναφορά στη μεταβολή των πολιτικών συσχετισμών αιφνιδίως στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, όπου ο καγκελάριος Σολτς από καγκελάριος μιας ευρύτατης πλειοψηφίας δημοσκοπείται και είναι τρίτος στη δημοφιλία του στη χώρα αυτή και στα εκλογικά αποτελέσματα στη Σουηδία, που, πραγματικά, πρέπει να μας προβληματίζουν.

Εν πάση περιπτώσει, οι σοβαρές κυβερνήσεις της Ευρώπης θα περάσουν κρίσεις, γιατί ο πόλεμος αυτός και τα οικονομικά προβλήματα που δημιουργεί, η ενεργειακή κρίση που ήρθε να συμπληρώσει την πανδημία και να προβληματίσει πολύ τους πολίτες και συνεπώς τις κυβερνήσεις, όλα αυτά αποτελούν έναν εύκολο δρόμο για τους λαϊκιστές και έναν δύσκολο δρόμο για τις σοβαρές πολιτικές δυνάμεις.

Η Ελλάδα εν πάση περιπτώσει έχει το πλεονέκτημα στα μεγάλα θέματα να έχει την πλειοψηφία των πολιτικών της δυνάμεων, τη συντριπτική πλειοψηφία δηλαδή του ελληνικού λαού, πάνω από 80%, ενιαία. Αυτό πρέπει να το φυλάξουμε ως κόρη οφθαλμού.

Με δυσανεξία που Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, όπως σήμερα το πρωί άκουγα έναν με ατυχή παρέμβαση σε τηλεοπτικό σταθμό, στέκεται σε μία τοποθέτηση ενός Βουλευτή - και αφορά το κόμμα μας αυτό - παραβλέποντας τι λέω ως υπεύθυνος εξωτερικής πολιτικής και τι λέει ο Πρόεδρος του κόμματος πάνω απ' όλα και στεκόμενος σε μια απαράδεκτη, πραγματικά, δήλωση των κόμματός μας, να μας επιτίθεται. Εμείς έχουμε προσφέρει στην πατρίδα και προσφέρουμε όχι μόνο όταν είμαστε στην κυβέρνηση αλλά και όταν είμαστε στην Αντιπολίτευση.

Τώρα σε ό,τι αφορά την Ουκρανία αυτή καθαυτή, το πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί και που πληρώνουμε όλοι τις συνέπειες, θέλω να αναφέρω τα εξής. Κύριε Υπουργέ, με χαρά άκουσα στην επιτροπή ότι επιτέλους θα πάτε στις 6 Οκτωβρίου. Με χαρά επίσης άκουσα από εσάς στη Βουλή να λέτε ότι θα πάει και η Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Πληροφορούμαι ότι θα πάει και ο Πρωθυπουργός.

Σημειώνω ότι αργήσατε. Σημειώνω ότι η χώρα μας άργησε και δεν καταβαίνω γιατί. Δεν παραλείπω να σημειώσω ότι εσείς επισκεφθήκατε δύο φορές την Οδησό, τη Μαριούπολη πριν τον πόλεμο. Ναι, έτσι είναι, αλλά άλλο το Κίεβο, άλλο η Οδησός. Όποιος εκφράζει την πολιτική του υποστήριξη, την εκφράζει ταλαιπωρούμενος, βέβαια, γιατί δεν είναι απλό να φτάσει στο Κίεβο, εν πάση περιπτώσει με την παρουσία του εκεί.

Ως μέλος μιας πολυμελούς αντιπροσωπείας ήμουν στο Κίεβο προ ολίγων ημερών. Ήμουν εκεί την ημέρα που γιόρτασαν την εθνική τους ανεξαρτησία, δηλαδή την ανεξαρτησία τους από τους Ρώσους πριν από τριάντα ένα χρόνια, που κερδήθηκε με αγώνες. Δεν μου άρεσε να ακούω τον Πρόεδρο της Βουλής τους να κάνει αναφορές, κύριε Υπουργέ, σε ηγέτες κρατών της Ευ-

ρωπαϊκής Ένωσης που έχουν πάει πολλές φορές εκεί, και να παραλείπεται η χώρα μας. Ευτυχώς αυτή η παράλειψη λαμβάνει τέλος σε λίγες μέρες. Υπάρχει αργοπορία. Τέλος καλό, όλα καλά.

Ήμασταν προσκεκλημένοι χωρίς αιγίδα, δεν ήμασταν αποστολή ούτε από το Συμβούλιο της Ευρώπης ούτε από την Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε από το Κοινοβούλιο της χώρας μας ούτε από κανέναν. Ήμασταν Βουλευτές που ανταποκρίθηκαν σε ένα ανοιχτό κάλεσμα που κάνει η ουκρανική βουλή. Ήμασταν από πολλές χώρες και ήταν πολύ σημαντική η παρουσία μας εκεί και συγκλονιστικές οι εμπειρίες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Εμείς δεν μείναμε λίγες ώρες, μείναμε δύο μέρες. Εμείς ακούσαμε τις σειρήνες. Ακούσαμε την προειδοποίηση πρεσβειών, μεταξύ των οποίων των Ηνωμένων Πολιτειών, της Μεγάλης Βρετανίας να λένε «προσέξτε τις 24 του μηνός». Εμείς ζήσαμε το Κοινοβούλιο με σάκους με άμμο από αίθουσα σε αίθουσα. Είδαμε στα περίχωρα του Κιέβου τις βομβαρδισμένες περιοχές στην Μπούτσα, στο Ίμπιο, στο Μακάρεφ. Όλα αυτά έγιναν το Μάρτιο, δηλαδή πριν από λίγες εβδομάδες και είναι συγκλονιστική εμπειρία να βλέπεις βομβαρδισμένο νηπιαγωγείο, κύριε Υπουργέ.

Υπάρχουν πολλά κακά πράγματα στη ζωή, αλλά ο πόλεμος είναι το χειρότερο. Έχουμε πόλεμο κοντά μας και γι' αυτό είναι ευτυχές το γεγονός ότι το ελληνικό πολιτικό σύστημα είναι ενωμένο και είναι ευτυχές το γεγονός ότι, εν πάση περιπτώσει, έστω αργοπορημένη η ελληνική ηγεσία θα επισκεφθεί την Ουκρανία.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο της αναφοράς μου, θέλω να παρακαλέσω τον Πρόεδρο της Βουλής να ανταποκριθεί σε ένα από τα τρία αιτήματα που μας έθεσαν οι Ουκρανοί. Το πρώτο, φυσικά, ήταν βοήθεια σε πολεμικό υλικό, το δεύτερο, οικονομική βοήθεια και το τρίτο ήταν αιφνιδιαστικό γιατί ξεχνάμε γρήγορα, ανθρωπιστική βοήθεια.

Ζητούν ανθρωπιστική βοήθεια. Η Ελλάδα ανταποκρίθηκε σε αυτόν τον τομέα στις αρχές, όπως και ο πιο πολύς κόσμος. Όμως τώρα οι ανάγκες είναι πολύ έντονες όπως λένε. Η Βουλή των Ελλήνων σε αυτόν τον ευαίσθητο ανθρώπινο τομέα, διά του Προέδρου της, μπορεί να πάρει μια πρωτοβουλία, όπως και τα κόμματα της ελληνικής Βουλής. Είναι ένα κάλεσμα από την πλευρά μας στον Πρόεδρο της Βουλής να πάρει μια πρωτοβουλία ανθρωπιστικής βοήθειας και φυσικά να επισκεφθεί την Ουκρανία μαζί με αντιπροσωπεία από όλα τα κόμματα.

Σήμερα -για να κλείσω, κύριε Πρόεδρε και ευχαριστώ- καλούμαστε να κυρώσουμε δύο πρωτόκολλα. Είμαστε μέσα σε μία διαδικασία καθολική για τα τριάντα κράτη- μέλη του ΝΑΤΟ όπου κυρώνουμε εδώ σήμερα ως Βουλή των Ελλήνων, και μεθαύριο η Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα επικυρώσει, αποστέλλοντας τα επικυρωτικά έγγραφα στον θεματοφύλακα της Συνθήκης της Ουάσιγκτον του 1949, που είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες.

Με αυτόν τον τρόπο, όταν ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία, της οποίας είμαστε ένα θετικό μέλος ως Ελλάδα -η Νέα Δημοκρατία τοποθετήθηκε, ο ΣΥΡΙΖΑ τοποθετήθηκε, το ΠΑΣΟΚ τοποθετείται- με συντριπτική πλειοψηφία η ελληνική Βουλή θα κυρώσει αυτά τα δύο πρωτόκολλα.

Τι εμπιρεύουν; Και γι' αυτό και η αναφορά μας -και των δύο συναδέλφων που προηγήθηκαν και η δική μου- δεν θα είναι εκτεταμένη στο περιεχόμενό τους. Θα είναι σχεδόν μια αναφορά ολίγων λέξεων: Τρεις διατάξεις διαδικαστικού περιεχομένου, ίδιες και στα δύο πρωτόκολλα, μία διάταξη περί ενάρξεως εφαρμογής και τις τριάντα υπογραφές εκ μέρους των κρατών-μελών του ΝΑΤΟ.

Αυτό το κείμενο καλούμαστε σήμερα να κυρώσουμε, προκειμένου η Ελλάδα να το επικυρώσει με την υπογραφή και την αποστολή των σχετικών εγγράφων από την Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Εγώ ευχαριστώ, κύριε Λοβέρδο.

Τον λόγο έχει τώρα ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού

Κόμματος Ελλάδος κ. Νικόλαος Παπαναστάσης.

Ορίστε, κύριε Παπαναστάση, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ολοκληρώνεται σήμερα η συζήτηση για την κύρωση των Πρωτοκόλλων Προσχώρησης της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας στο ΝΑΤΟ. Οι προθέσεις των κομμάτων ήδη ξεκαθάρισαν στη συζήτηση στη Διαρκή Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων. Προδιαγράφηκε για μια ακόμη φορά η συμπόρευση Νέας Δημοκρατίας, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ στην ομόφωνη αποδοχή της επέκτασης του εγκληματικού μηχανισμού του ΝΑΤΟ.

Η εξέλιξη αυτή, η προσχώρηση δηλαδή Φινλανδίας και Σουηδίας, είναι εξαιρετικά επικίνδυνη, ρίχνει λάδι στη φωτιά του πολέμου στην Ευρώπη και φέρει φαρδιά-πλατιά την υπογραφή όλων σας. Το μέτωπο μεταξὺ ΝΑΤΟ - Ρωσίας αυξάνεται κατά χίλια τριακόσια χιλιόμετρα. Ήδη μετατρέπεται σταδιακά σε νέο μέτωπο αντιπαράθεσης.

Σήμερα διατείνεστε -και το επιχείρημα το χρησιμοποιήσατε όλοι σας- ότι η επέκταση του ΝΑΤΟ είναι απότοκος των συνεπειών του πολέμου και της ανασφάλειας που καλύπτει την περιοχή. Η επέκτασή του πριν τον πόλεμο της Ουκρανίας τι ήταν άραγε για σας; Τι ήταν; Ξεχνάμε τα Δυτικά Βαλκάνια και τα σκηνικά που στήθηκαν και από τον ΣΥΡΙΖΑ και από τη Νέα Δημοκρατία, που αν εξαιρέσουμε τις κούφιες εθνικιστικές κορώνες τις οποίες για άλλους λόγους χρησιμοποιείτε, επί της ουσίας συμφωνήσατε όλοι σας; Ήταν «νατοποίηση» των Βαλκανίων. Δεν υπήρχε πόλεμος. Και ο Υπουργός Εξωτερικών, κ. Δένδιας, ήταν σαφέστατος όταν δήλωνε ότι η διεύρυνση της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας με την ενσωμάτωση χωρών και μελών αποτελεί στρατηγική επιλογή για τη χώρα μας. Ξεκάθαρος!

Και, βέβαια, επιχαίρει η Κυβέρνηση γιατί, όπως λέει, η Σουηδία και η Φινλανδία είναι χώρες με ισχυρές στρατιωτικές υποδομές, άρα το ΝΑΤΟ ισχυροποιείται ακόμη περισσότερο. Κάτι κρύβουν όμως. Τι είναι αυτό; Κρύβουν περίτεχνα ποιος είναι αυτός ο οργανισμός. Και αυτό το στηρίζετε όλοι σας, επίσης, γιατί η ματωμένη ιστορία εβδομήντα τριών χρόνων, όσο κι αν το προσπαθείτε, δεν μπορεί να κρυφτεί. Ο ελληνικός λαός, οι λαοί όλου του κόσμου δεν ξεχνούν την Κορέα, το Βιετνάμ, την Κούβα, τη Χιλή, τη Νικαράγουα, το Σαλβαδόρ, την Κύπρο, την Ινδοκίνα, τη Γιουγκοσλαβία, την Παλαιστίνη, τη Γρανάδα, τη Συρία. Δεν έχει τέλος αυτός ο κατάλογος. Είναι, πραγματικά, ατελείωτος με τα νατοϊκά εγκλήματα γραμμένα με ματωμένα γράμματα.

Είναι, λοιπόν, ένας οργανισμός που πλέον έχει θεσμοθετήσει τη χωρίς όρια δράση του σε ολόκληρο τον πλανήτη. Είναι ένας παγκόσμιος κατασταλτικός μηχανισμός, που έχει και τυπικά πια πάψει να αυτοπροσδιορίζεται ως δήθεν αμυντικός οργανισμός και, φυσικά, δεν κρύβει αυτό που ήταν πάντα, δηλαδή ο στρατιωτικός βραχίονας των πολυεθνικών, του ευρωατλαντισμού που υπηρετεί με στρατιωτικούς όρους τα ζωτικά τους συμφέροντα.

Αυτό είναι το ΝΑΤΟ που στηρίζετε, κύριε Λιβανέ, ως εκφραστής της κυβερνητικής πολιτικής. Όσα λιβανιστήρια και αν του ανάψετε, η μπόχα των εγκλημάτων του θα συνεχίσει να έρχεται απ' όλα τα σημεία του ορίζοντα.

Φτάνετε μέχρι του σημείου να αναγορεύετε το ΝΑΤΟ σε θεματοφύλακα του αναθεωρητισμού στον οποιονδήποτε θα σκεφτεί αλλαγή συνόρων διά της ωμής βίας. Το είπατε. Ακριβώς αυτό είπατε στην τοποθέτησή σας στη συζήτηση πριν μερικές μέρες.

Μα, πόσο πια θα υποτιμήσετε τις μνήμες αυτού του λαού; Τι ήταν, άραγε, η αιματοβαμμένη νατοϊκή επέμβαση στη Γιουγκοσλαβία ή στη Συρία; Δεν ήταν αλλαγή συνόρων διά της ωμής νατοϊκής βίας; Ήταν ή δεν ήταν; Γιατί το κρύβετε; Αυτούς επιλέγετε σήμερα να αναγορεύσετε για άλλη μια φορά σε θεματοφύλακες ασφάλειας. Αυτές τις θέσεις εκφράζετε και απορείτε μετά για την κορύφωση του αναθεωρητισμού, της αμφισβήτησης της ελληνικής κυριαρχίας και των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας εκ μέρους της τουρκικής αστικής τάξης. Και εσείς τους στέλνετε το μήνυμα βαφτίζοντας το θύτη θύμα. Είναι πραγματικά ντροπή όχι αυτά που λέτε και κάνετε. Αυτή είναι η πολιτική σας. Ντροπή είναι η απύθμενη ασέβειά σας απέναντι στον λαό μας και στη διαρκή προσπάθεια κοροϊδίας του.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Σ' όλα αυτά, βέβαια, δεν είστε μόνοι. Υπάρχουν και αυτοί που επίσης κοροϊδεύουν τον λαό, όταν ταυτίζουν ύπουλα την Αριστερά ή τη σοσιαλδημοκρατία φέρνοντάς την σε δήθεν αντιπαράθεση με τη βαρβαρότητα του καπιταλισμού. Αυτό κάνει ο ΣΥΡΙΖΑ, αυτό κάνει και το ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ. Ποιον, άραγε, ξεπλένει ο ΣΥΡΙΖΑ; Ακούστηκε και αυτό στην τοποθέτηση του εισηγητή της Μειοψηφίας στη συζήτηση στην επιτροπή από τον κ. Κατρούγκαλο, όταν λέει ότι η χώρα μας κινείται στη διεθνή σκηνή ως μια δύναμη ήπιας ισχύος, ως μια δύναμη που επιδιώκει την ειρήνη διαχρονικά στο παρελθόν. Αν αυτό δεν είναι «πλυντήριο» για την εξωτερική πολιτική όλων των μέχρι σήμερα κυβερνήσεων, τότε τι είναι; Δηλαδή, τι είναι η συμμετοχή της Ελλάδας στο ΝΑΤΟ, οι προκλητικά αυξημένες κρατικές δαπάνες για πολεμικές επιθετικές ανάγκες του ΝΑΤΟ, η συμμετοχή των Ενόπλων Δυνάμεων σε αποστολές εκτός συνόρων, η εναέρια επιτήρηση συνόρων βαλκανικών κρατών, η συμμετοχή σε ασκήσεις στη Βαλτική Θάλασσα και τη Μαύρη Θάλασσα, η συμμετοχή σε πολεμικές περιπολίες στον Περσικό, η αποστολή των Πάτριот στη Σαουδική Αραβία; Τι είναι αυτά; Συνιστούν επιλογές μιας χώρας που επιδιώκει την ειρήνη; Μην τρελαθούμε τώρα!

Δηλαδή, ο ΣΥΡΙΖΑ βάζει την ταμπέλα «Ειρηνικές επιδιώξεις» στη νέα στρατηγική συμφωνία με τις ΗΠΑ, την πολιτική και κυρίως στρατιωτική συνεργασία με το Ισραήλ, την αποστολή δυνάμεων στο Μάλι της Αφρικής; Η χρησιμοποίηση αμερικανικών βάσεων που βρίσκονται στην Ελλάδα για επιθετικές αποστολές κατά γειτονικών λαών και η συμμετοχή τους στην περικύκλωση της Ρωσίας δεν αποτελούν, άραγε, καθαρά επιθετικές κινήσεις; Γιατί τα παραβλέπετε αυτά;

Επίσης, κάνει λογικούς ακροβατισμούς ο ΣΥΡΙΖΑ, για να δικαιολογήσει τη στάση του όταν διατείνεται ότι η ένταξη Φινλανδίας και Σουηδίας δεν αντιμετωπίζεται με τον ίδιο έντονο τρόπο και από τη ρωσική πλευρά, όπως είχε αντιμετωπιστεί η προοπτική ένταξης της Ουκρανίας στο ΝΑΤΟ. Όμως, ο μόνιμος αναπληρωτής πρέσβης της Ρωσίας στα Ηνωμένα Έθνη Ντιμίτρι Πολάνσκι με αφορμή αυτή την προσχώρηση των σκανδιναβικών χωρών, δήλωσε απερίφραστα τον Ιούνιο που πέρασε «Το ΝΑΤΟ είναι ένα εχθρικό μπλοκ για εμάς». Αυτό σημαίνει ότι Φινλανδία και Σουηδία ξαφνικά αντί για ουδέτερες χώρες, γίνονται μέρος του εχθρικού μπλοκ και αντιμετωπίζουν όλους τους κινδύνους που κάτι τέτοιο συνεπάγεται. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι σε αυτούς τους κινδύνους εντάσσεται και η στόχευση όλων των χωρών του ΝΑΤΟ, ενδεχομένως ακόμη και σε πυρηνικά πλήγματα. Αυτά είναι τα αποτελέσματα των επιλογών του ΣΥΡΙΖΑ, όταν πατάει σε δύο βάρκες.

Το ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ, σε άλλη μια περίπτωση νατοϊκής πλειοδοσίας επίσης υπερψηφίζει την προσχώρηση των δύο χωρών. Μέμφθηκε, μάλιστα -και, βέβαια, πήρε την απάντηση- τον Υπουργό Εξωτερικών γιατί δεν έχει επισκεφθεί το Κίεβο την περίοδο της ρωσικής εισβολής. Απάντησε ο κ. Δένδιας. Δεν έχασε την ευκαιρία. Πήρε την πάσα και διαβεβαίωσε ότι θα πάει στην Ουκρανία στις 6 του Οκτώβρη, ενώ νωρίτερα θα επισκεφθεί την Ουκρανία η Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Αντίστοιχο βέβαια με τον ΣΥΡΙΖΑ «ξέπλυμα» της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκανε και το ΜέΡΑ25 βάζοντας θέμα ανεπαρκέστατης ηγεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αποτέλεσμα να συρθούν, όπως είπα, στο ουκρανικό από ΗΠΑ και ΝΑΤΟ. Δηλαδή η Ευρωπαϊκή Ένωση των μονοπωλίων με μια πιο δυναμική ηγεσία θα είχε διαφορετική πολιτική;

Το ΚΚΕ καταψηφίζει και τις δύο προσχωρήσεις, και της Φινλανδίας και της Σουηδίας και καλεί την εργατική τάξη, τον λαό και τη νεολαία να μη δείξουν καμμία εμπιστοσύνη ούτε στις διάφορες αστικές κυβερνήσεις που εναλλάσσονται στην εξουσία ούτε στα αστικά κόμματα που τις στηρίζουν φανερά αλλά και συγκεκαλυμμένα. Όλοι έχουν χρέος δυναμώνοντας την πολύμορφη πάλη τους να καταδικάσουν μαζικά την επικίνδυνη πολιτική που εμπλέκει τον λαό σε ιμπεριαλιστικούς σχεδιασμούς, επεμβάσεις και πολέμους.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχα-

ριστώ, κύριε Παπαναστάση.

Καλείται τώρα στο Βήμα ο επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής κ. Μιχάλης Κατρίνης.

Κύριε Κατρίνη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΡΙΝΗΣ (Επικεφαλής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κινήματος Αλλαγής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω ξεκινώντας την τοποθέτησή μου να καλωσορίσω τους αξιότιμους διπλωματικούς εκπροσώπους της Σουηδίας και της Φινλανδίας εδώ, στη χώρα που γέννησε τη δημοκρατία, στον ναό της Ελληνικής Δημοκρατίας, την ημέρα που εορτάζεται η Παγκόσμια Ημέρα της Δημοκρατίας, σε μια συζήτηση πολύ κρίσιμη. Μια συζήτηση επικύρωσης συνθήκης ένταξης στο NATO των δύο αυτών χωρών, πολύ κρίσιμη για την ασφάλεια, το παρόν και το μέλλον όχι μόνο των δύο χωρών που συζητάμε σήμερα, αλλά βεβαίως και για το σύνολο της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας και σε μια κρίσιμη εθνική συγκυρία με υπαρκτές εθνικές απειλές.

Το ΠΑΣΟΚ έχει στο πολιτικό DNA του πατριωτικές θέσεις και στάση ευθύνης απέναντι στα σοβαρά ζητήματα, αλλά και στις κρίσιμες εθνικά περιστάσεις της χώρας και αυτό το έχει αποδείξει σε όλη τη διαδρομή του και με όποιες συνθήκες κι αν δημιουργήθηκαν. Γι' αυτό θα πρέπει και η Κυβέρνηση, όπως πολύ σωστά ειπώθηκε πριν κι από τον Ανδρέα Λοβέρδο, να είναι πολύ προσεκτική όταν απευθύνεται ή προσπαθεί να σπλητεώσει το ΠΑΣΟΚ για τη στάση του στα κρίσιμα εθνικά θέματα, αμφισβητώντας την πατριωτική θέση που διαχρονικά υπηρετεί και με τις πάγιες θέσεις που έχει το ΠΑΣΟΚ στα εθνικά θέματα και ουδέποτε έχει κριθεί. Και βεβαίως το ΠΑΣΟΚ στηρίζει και θα συνεχίσει να στηρίζει τη θωράκιση των Ενόπλων Δυνάμεων και την ενίσχυση της αμυντικής, αλλά και αποτρεπτικής ισχύος της χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έθεσε σε νέα βάση το ζήτημα της ασφάλειας στην Ευρώπη, αλλά και σε ολόκληρο τον δυτικό κόσμο. Βεβαιότητες αλλά και ψευδαισθήσεις - να είμαστε ειλικρινείς - που υπήρχαν διαλύθηκαν, γιατί αναδεικνύεται πλέον ένας νέος αναθεωρητισμός, αλλά και νέες ασύμμετρες απειλές, που δεν προέρχονται μόνο από τη Ρωσία. Δεν είναι τυχαίο ότι δύο σκανδιναβικές χώρες, όπως η Φινλανδία και η Σουηδία, που είχαν ως πάγια, σταθερή και διαχρονική θέση να μένουν εκτός στρατιωτικών συνασπισμών και συμμαχιών, δισταθανόμενες τον κίνδυνο υπέβαλαν αίτηση ένταξής τους στο NATO. Και στο Κοινοβούλιο σήμερα με μεγάλη πλειοψηφία - και χαίρετιζουμε αυτή την εθνικά υπεύθυνη στάση από τη μεγάλη πλειοψηφία των πτερύγων της Βουλής - θα επικυρωθεί το αίτημα των δύο αυτών χωρών.

Με αφορμή, όμως, αυτή την κοινοβουλευτική διαδικασία θα πρέπει να δούμε τη μεγάλη εικόνα που αρχίζει και σχηματίζεται και συμπεριλαμβάνει και τα εθνικά αλλά και τα οικονομικά μας συμφέροντα. Θα πρέπει να γίνει μια ευρύτερη συζήτηση και αυτή η συζήτηση πρέπει να ξεκινήσει από τις επιπτώσεις που έχει ο πόλεμος στο ενεργειακό πεδίο, επιπτώσεις που βιώνουν εδώ και αρκετούς μήνες οι Ευρωπαίοι πολίτες, ενώ παραμένει άγνωστη η ένταση αλλά και η διάρκεια αυτής της πρωτόγνωρης κρίσης. Και δυστυχώς όχι μόνο καθυστερεί, αλλά δεν υπάρχει καν η απάντηση από την Ευρώπη για μια συνολική και αποτελεσματική πολιτική στήριξης των ευρωπαϊκών κοινωνιών.

Χώρες, όμως, όπως η Ελλάδα δεν μπορούν να μένουν απαθείς ούτε να μένουν στη γωνία. Οφείλουν και πρέπει να αναλάβουν πρωτοβουλίες. Όσο η Ευρώπη δεν δίνει ενιαία απάντηση, όσο κάθε χώρα αντιμετωπίζει μόνη της με συγκεκριμένα μέτρα ή αποτελεσματικά ημίμετρα την ενεργειακή κρίση, τόσο ο Ρώσος Πρόεδρος θα πιέζει και θα εκβιάζει. Και παράλληλα είναι σαφές ότι δημιουργούνται σταδιακά εύφλεκτες συνθήκες κοινωνικής αναταραχής.

Σε αυτή την κρίση η Ελλάδα μπορεί να γίνει ενεργειακός κόμβος, να αποτελέσει μέρος της λύσης και μεσοπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα στο ενεργειακό πρόβλημα της Ευρώπης. Αφού σύμφωνα με εκτιμήσεις της Εθνικής Αρχής Υδρογονανθράκων, στα νότια της Κρήτης και στο Ιόνιο υπάρχουν ενδείξεις κοιτασμάτων φυσικού αερίου αρκετών δεσκατομμυρίων κυβικών μέτρων και αξίας αρκετών δεσκατομμυρίων ευρώ. Και τα ελλη-

νικά κοιτάσματα, σε συνδυασμό με τα κοιτάσματα της Κυπριακής Δημοκρατίας, που και αυτή είναι μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας, ανοίγουν μια ρεαλιστική και υπαρκτή προοπτική για την ενεργειακή αυτονομία της Ευρώπης. Κι όσο κι αν η σημερινή αλλά και η προηγούμενη κυβέρνηση εγκατέλειψαν με μεγάλη ευκολία, θα έλεγα, τον σχεδιασμό αυτόν που θα μετέτρεπε την Ελλάδα σε ενεργειακό κόμβο και θα αποτελούσε τη βάση για την ανάπτυξη ευρωπαϊκών πολιτικών στον τομέα της ενέργειας αλλά και της ασφάλειας, νομίζω ότι ήρθε η ώρα να αναθεωρήσουμε αυτή τη στρατηγική.

Από εκεί και πέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η είσοδος της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο NATO, αλλά και ο εκβιασμός που ασκήθηκε από την Τουρκία προκειμένου να συναίνεσει, εκβιασμός που ενδεχομένως θα συνεχίσει να ασκείται, αποτελεί ένα ζήτημα που η συμμαχία θα πρέπει να δει ρεαλιστικά και να αντιμετωπίσει άμεσα. Μπορεί να υπάρχουν κάποιοι στην Ουάσιγκτον αλλά και στο Βερολίνο που εθελουφλούν θεωρώντας ότι με αυτόν τον τρόπο κρατούν την Τουρκία στο δυτικό στρατόπεδο, όμως, η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική.

Η Τουρκία με τον τρόπο που συμπεριφέρεται, τόσο σε σχέση με τη σχέση της και τις επιλογές που έχει κάνει με τη Ρωσία, όσο και αναφορικά με τις σχέσεις της με μια σύμμαχο χώρα, όπως είναι η Ελλάδα, επιβεβαιώνει ότι δεν λειτουργεί και δεν συμπεριφέρεται με βάση τις αρχές και τους κανόνες του δυτικού συστήματος ασφαλείας. Και αυτό θα πρέπει να τονιστεί και να καταστεί σαφές και στους συμμάχους και στους εταίρους μας.

Το τουρκοβλυβικό μνημόνιο, για το οποίο η Κυβέρνηση πιάστηκε κυριολεκτικά «στον ύπνο», η εμπλοκή της Τουρκίας στον πόλεμο Αζερμπαϊτζάν - Αρμενίας, οι προκλήσεις στην Ανατολική Μεσόγειο και στην Κύπρο, οι παραβιάσεις των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου και η ωμή αμφισβήτηση της ελληνικής κυριαρχίας στα νησιά του Αιγαίου, - ζητήματα τα οποία έχουν λυθεί από τις διεθνείς συνθήκες -, αναδεικνύουν έναν αναθεωρητισμό που πολύ μικρές διαφορές έχει από τον αναθεωρητισμό και την αλλαγή συνόρων που επιχειρεί ο Πρόεδρος Πούτιν. Και η χώρα μας δεν μπορεί να συνεχίσει να ανέχεται συμπεριφορές συμμάχων που κάνουν πως δεν βλέπουν και επιτρέπουν προκλητικότητα και παραβίαση των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου, συμπεριφορές ευρωπαϊκών χωρών που υλοποιούν αμυντικά προγράμματα και εξοπλίζουν την Τουρκία.

Άκουσα με προσοχή τον κύριο Πρωθυπουργό στη Θεσσαλονίκη να δηλώνει ανοικτός σε μια νέα συνάντηση με τον Πρόεδρο Ερντογάν. Βεβαίως εμείς είμαστε αυτοί που πιστεύουμε ότι οι διπλωματικοί δίαυλοι πρέπει να είναι πάντα ανοικτοί, το πεδίο του διαλόγου όμως δεν μπορεί να είναι ένα πεδίο εφ' όλης της ύλης που περιλαμβάνει ανιστόρητες διεκδικήσεις από την τουρκική πλευρά και αμφισβήτηση συνθηκών και της ελληνικής κυριαρχίας. Μπορεί να γίνει άραγε διάλογος και διαπραγμάτευση για αποστρατικοποίηση των νησιών, περιορισμό του εθνικού εναέριου χώρου και των θαλάσσιων χωρικών υδάτων;

Ο κ. Ερντογάν μάλιστα ισχυρίζεται ότι ο Πρωθυπουργός δεσμεύτηκε σε διάλογο εφ' όλης της ύλης. Εμείς, το ΠΑΣΟΚ, κύριε Υπουργέ, δεν πιστεύουμε τον κ. Ερντογάν. Θέλουμε, όμως, από τον Πρωθυπουργό να επιβεβαιώσει την πάγια ελληνική θέση για τις διαφορές μεταξύ Ελλάδας - Τουρκίας, που θεμελιώθηκαν οι θέσεις αυτές και η πάγια θέση από τον Κωνσταντίνο Καραμανλή και τον Ανδρέα Παπανδρέου, ότι μοναδική ελληνοτουρκική διαφορά είναι η οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας και της ΑΟΖ με βάση τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου της Θάλασσας. Γιατί τα ελληνικά νησιά και τα νησιά του Αιγαίου δεν μπορεί να είναι τα μοναδικά νησιά στον κόσμο που δεν έχουν υφαλοκρηπίδα μόνο και μόνο γιατί το απαιτεί η Τουρκία. Γιατί το Αιγαίο δεν μπορεί να είναι η μοναδική θάλασσα στην οποία δεν εφαρμόζεται το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας. Γι' αυτό, λοιπόν, ζητάμε και επιβεβαίωση όλων αυτών από τον Πρωθυπουργό.

Και βεβαίως η ένταξη της Τουρκίας στην ευρωπαϊκή πολιτική κοινότητα, στο νέο όργανο για τη σχέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τρίτες χώρες δεν μπορεί να είναι άνευ όρων. Προϋποθέτει αποδοχή διεθνών συνθηκών, κανόνων Διεθνούς Δικαίου, σεβασμό των κυριαρχικών δικαιωμάτων των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποφυγή κάθε επιθετικής πράξης ή πο-

λιτικής απειλών. Και επιπλέον η συμμετοχή πρέπει να συνοδεύεται με την αποδοχή των αρχών και των αξιών μιας φιλελεύθερης δημοκρατίας, μιας φιλελεύθερης Ευρώπης, που σέβεται τα ανθρώπινα και δημοκρατικά δικαιώματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑΣΟΚ από την πρώτη στιγμή κατέστησε σαφές ότι θα στηρίξει, θα υπερψηφίσει και συμφωνεί με τα πρωτόκολλα για την είσοδο της Φινλανδίας και της Σουηδίας στην Βορειοατλαντική Συμμαχία. Η ισχύς, όμως, και η συνοχή της συμμαχίας είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τη μηδενική ανοχή απέναντι σε πρακτικές και απειλές εναντίον κρατών-μελών του NATO. Είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με μηδενική ανοχή απέναντι σε πρακτικές που υπονομεύουν στην πράξη την ενότητα και την ισχύ και των αποφάσεων, αλλά και των κυρώσεων που αποφασίζονται. Και αυτό η χώρα μας θα πρέπει, με τον τόνο που απαιτεί η κρίσιμη εθνική συγκυρία, να το καταστήσει σαφές τόσο στους συμμάχους, όσο και στους εταίρους μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Κατρίνη.

Τον λόγο έχει τώρα ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης, ο κ. Αντώνιος Μυλωνάκης.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι Υπουργοί, κατ' αρχάς να καλωσορίσουμε και εμείς με τη σειρά μας τους εκπροσώπους των δύο υπό ένταξη στο NATO χωρών, της Φινλανδίας και της Σουηδίας.

Κυρίες και κύριοι, προτού μπω στο θέμα της σημερινής συζήτησης για τα πρωτόκολλα προσχώρησης της Φινλανδίας και της Σουηδίας στη Βορειοατλαντική Συμμαχία, θα κάνω μία μικρή παρένθεση. Θα σας πω ξανά αυτό που έχω πει πάρα πολλές φορές: Κάθε φορά που η Ελληνική Λύση ανεβαίνει στο Βήμα τούτο και μιλάει, μιλάει με τη γλώσσα της λογικής, της αλήθειας και της εντιμότητας. Εχθές συζητούσαμε το θέμα της πράξης νομοθετικού περιεχομένου για τις υποκλοπές, για την Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών. Είχαμε πει από εδώ ότι αυτά γίνονταν, γίνονται και θα γίνονται. Δεν πέρασαν είκοσι τέσσερις ώρες και εκεί που ο ΣΥΡΙΖΑ διαρρήγνυε τα ιμάτιά του, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, μαθαίνουμε ότι παρακολουθήσατε τον πρόεδρο του ΤΑΙΠΕΔ και εν συνεχεία Υφυπουργός σας κ.Λπ. και «κολλητό» του Προέδρου σας και τέτοια. Δηλαδή έρχεστε εδώ, κοροϊδεύετε τον κόσμο, κοροϊδεύετε την κοινωνία και νομίζετε ότι η κοινωνία αντέχει πλέον άλλες κοροϊδίες. Θα τα συζητήσουμε όμως άλλη ώρα.

Πάμε, όμως, τώρα στο θέμα, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζούμε σε μία περίοδο ταραχών. Βλέπετε τι γίνεται στη Μέση Ανατολή, βλέπετε τι γίνεται στην εισβολή την οποία έχουμε καταδικάσει από την πρώτη στιγμή ως Ελληνική Λύση, τη βάρβαρη εισβολή της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας. Στο μόνο το οποίο είχαμε πει «όχι» ήταν στην αποστολή οπλικών συστημάτων και πυρομαχικών σε μία χώρα, διότι αυτά αποτελούν επιθετικά όπλα. Αυτά σκοτώνουν ανθρώπους. Εμείς είμαστε ένα κράτος δημοκρατικό. Είμαστε ένα κράτος φιλελεύθερο. Είμαστε ένα κράτος που αγαπά την ειρήνη και επιδιώκει την ειρήνη. Αυτό που έπρεπε να κάνουμε από την πρώτη στιγμή είναι να προσπαθήσουμε να σταματήσουμε αυτήν την εισβολή, αυτό τον πόλεμο, ο οποίος στο τέλος της ημέρας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα δειτε πόσες εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς θα έχει αφήσει. Δεν μιλάμε μόνο για τους ξεριζωμένους, δεν μιλάμε για τους πρόσφυγες, για τα μικρά παιδιά, για οικογένειες οι οποίες έχουν χάσει τους δικούς τους ανθρώπους. Μιλάμε για ανθρώπους οι οποίοι και από τη Ρωσία πήγαν να πολεμήσουν στο έδαφος της Ουκρανίας, πολεμιστές των οποίων τα φέρετρα θα γυρίσουν στις οικογένειές τους και από τους Ουκρανούς οι οποίοι τώρα αλλάζουν και το status quo των επιχειρήσεων. Και βλέπετε πόσο γρήγορα αλλάζουν αυτά. Και αν θέλετε και μια πρόβλεψη, το επόμενο χρονικό διάστημα, τις επόμενες μέρες εβδομάδες θα έχουμε τελείως διαφορετικές συνθήκες.

Ήδη από προχθές, κύριε Υπουργέ, το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά, έχουν αρχίσει οι προσπάθειες να σταματήσει αυτός ο πόλεμος. Και ο Λαβρόφ πήρε βίζα για να πάει στη Γενική Συνέλευση

του ΟΗΕ να παραστεί και ο Πρόεδρος Πούτιν μιλούσε χθες με τον κ. Γκουτέρες τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ και προχθές με την παρέμβαση του κ. Μακρόν και του Καγκελαρίου της Γερμανίας είχαν συνομιλίες.

Καλώ και εσάς -και γνωρίζετε πάρα πολύ καλά πώς μιλάω απέναντί σας- αντί να πάτε μόνο στο Κίεβο, να επισκεφθείτε και τη Μόσχα, διότι η Ελλάδα πάντα ήταν η χώρα η οποία ήθελε την ειρήνη και πρέπει να το κάνουμε και εμπράκτως. Ελάτε, δεν πειράζει. Αυτά όμως τα οποία γίνονται, πρέπει να μας ανησυχούν. Είδατε τι γίνεται δίπλα με τον Ερντογάν.

Και ερχόμαστε τώρα στις δύο φίλες χώρες, δύο χώρες άκρως δημοκρατικές. Δύο χώρες με ηθικούς φραγμούς, με ηθικές αξίες χρόνια τώρα, ουδέτερες. Βεβαίως και είχαν τις πολεμικές βιομηχανίες, έχουν τον στρατό τους, φυλάνε τα σύνορά τους κι αυτές.

Ξαφνικά, λοιπόν, θυμήθηκαν -και το λέω στους εκπροσώπους τους- να θέλουν να μπουν στο NATO σε αυτήν τη συγκυρία, αυτήν τη χρονική στιγμή. Δεν υπάρχει προβληματισμός εδώ; Καλένας προβληματισμός; Επειδή οι Ηνωμένες Πολιτείες θέλουν σώνει και καλά να δημιουργήσουν πρόβλημα και στη Βαλτική, θα πρέπει όλοι εμείς να πούμε «ναι»;

Βεβαίως και είμαστε στον δυτικό κόσμο. Βεβαίως και είμαστε σύμμαχοι του NATO. Το NATO τόσα χρόνια -το είπαν όλοι οι εκπρόσωποι των κομμάτων- ήταν εν υπνώσει και ξαφνικά θυμήθηκε ότι πρέπει κάτι να κάνει, να βρει έναν εχθρό, να τον έχει και τα επόμενα χρόνια, να παράγονται οπλικά συστήματα, να πουλιούνται όπλα. Βεβαίως αυτό δεν θα σταματήσει ποτέ. Εμείς, όμως, πόσο έντιμο είναι να λέμε «ναι» σε τούτη τη χρονική συγκυρία, αυτήν τη στιγμή;

Η Ελληνική Λύση δεν θα είχε κανένα πρόβλημα να πει «ναι» σε μια άλλη χρονική στιγμή, πριν δύο, πριν τρία χρόνια. Ποιος θα ήταν λόγος να πούμε «όχι», αν οι δύο χώρες και οι λαοί τους θέλουν να ενταχθούν στο NATO;

Και θα ρωτήσω και τη Σουηδία. Από προχθές άλλαξε η κυβέρνηση της Σουηδίας από την αριστερή κυβέρνηση πήγαμε στην κεντροδεξιά και δεξιά κυβέρνηση. Συμφωνεί στον εκβιασμό που έκανε η Τουρκία, κύριε Υπουργέ, στη Σουηδία να παραδώσει σώνει και καλά μαχητές του PKK ή αντικαθεστωτικούς του Ερντογάν, οι οποίοι έχουν φύγει και βρίσκονται στη Σουηδία, για να βασανιστούν, να εξοντωθούν από το τουρκικό καθεστώς, από αυτόν τον ναζιστή που λέγεται Ερντογάν, αλλά κανείς δεν το λέει. Δεν το κατάλαβα αυτό.

Πόσο έντιμο είναι η Σουηδία -και το λέω στον εκπρόσωπο- των ηθικών αξιών, της δημοκρατίας, να δέχεται εκβιασμό, να σπάει το εμπάργκο των οπλικών συστημάτων προς την Τουρκία. Γιατί σπας το εμπάργκο, κυρία Σουηδία; Ποιος είναι ο λόγος δηλαδή να δώσεις όπλα και πυρομαχικά σε έναν εχθρό του NATO ουσιαστικά;

Και αν θέλουμε να είμαστε και φερέγγυοι και αν θέλουμε να είμαστε και αληθινοί η Τουρκία υπηρετεί σκοπούς του NATO; Για να το καταλάβω. Ποια χώρα από το NATO, ποιος γενικός γραμματέας του NATO, αγαπητέ μου ναύαρχε, μιλάει γι' αυτά τα οποία κάνει η Τουρκία εναντίον ενός συμμάχου, της πατρίδας μας; Ή μήπως αυτά τα έχουμε ξεχάσει; Είπε προχθές πάλι «βρείτε τα». Τι να βρούμε; Χάσαμε τίποτα με την Τουρκία και ψάχνουμε να το βρούμε;

Εκτός αν πιστεύετε ότι έχουμε κάνει έγκλημα γιατί έχουμε στρατιωτικοποιήσει τα νησιά μας, αυτό που λέει η Τουρκία. Έγκλημα έχει κάνει η Ελλάδα; Τι να βρει με την Τουρκία, κύριοι; Έρχονται οι Ηνωμένες Πολιτείες, βεβαίως αφού δώσαμε γη και ύδωρ, αφού δώσαμε ό,τι ήθελαν -και θα δώσουμε και άλλες βάσεις- έρχεται και λέει «Βέβαια τα νησιά πρέπει να προστατεύονται και ο εναέριος χώρος και η εθνική κυριαρχία κάθε χώρας».

Γιατί δεν λέει στην Τουρκία «Σταμάτα διότι άμα κάνεις το πρώτο βήμα, όπως λες, «θα έρθω νύχτα», «θα έρθω μέρα», «θα έρθω μεσημέρι και απόγευμα», εγώ θα είμαι ενεργά μαζί με την Ελλάδα να τη βοηθήσω στρατιωτικά», παρά «βρείτε τα»; Τι να βρούμε δηλαδή; Αυτό είναι το NATO; Γι' αυτό έρχονται οι δύο χώρες, η Σουηδία και η Φινλανδία, να ενταχθούν στο NATO; Ποιο NATO; Και ξέρετε πολύ καλά ότι μιλάτε με έναν άνθρωπο νατοϊκό καθαρά. Όχι όμως κι έτσι, όχι όμως και έτσι. Δεν το καταλαβαίνω αυτό.

Η Ελληνική Λύση μιλάει με τη γλώσσα της λογικής. Δεν υπάρχει περίπτωση να λέμε «ναι», επειδή λέει η πλειοψηφία του ελληνικού Κοινοβουλίου. Τι σημαίνει «η πλειοψηφία του ελληνικού Κοινοβουλίου»; Τρία καθεστωτικά κόμματα, τρία κόμματα που ψήφισαν μνημόνια, τρία κόμματα που έχουν τσακίσει τον ελληνικό λαό.

Με κοιτάτε, ωραία. Καλό είναι να με κοιτάτε. Τούτοι εδώ, ο ΣΥΡΙΖΑ, που μας έκαναν και τους αριστερούς; Ποιοι είναι αριστεροί; Αυτοί οι οποίοι παρακολουθούσαν τους Υπουργούς τους, αυτοί οι οποίοι παρακολουθούσαν μεταξύ τους, αυτοί οι οποίοι λένε «ναι» σε όλα τα καθεστώτα.

Για να ολοκληρώσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελληνική Λύση αυτή τη στιγμή, σε αυτή τη συγκυρία καταψηφίζει τα πρωτόκολλα προσχώρησης και των δύο χωρών –γι' αυτήν ακριβώς τη στιγμή εννοώ, καταλαβαίνετε τι λέω– και δεν επιτρέπει σε κανέναν λόγια τα οποία δεν έχει πει.

Καταδικάσαμε τη ρωσική εισβολή από την πρώτη στιγμή, είμαστε απέναντι από την ενεργοποίηση του να στέλνουμε οπτικά συστήματα και πυρομαχικά. Ναι στην ανθρωπιστική βοήθεια, ναι σε γιατρούς, ναι σε νοσηλευτικό προσωπικό, ναι σε τρόφιμα, ναι σε όλα. Όχι όμως να βάζουμε λάδι στη φωτιά αυτή τη δεδομένη στιγμή.

Όχι, λοιπόν, από την Ελληνική Λύση στα πρωτόκολλα προσχώρησης της Φινλανδίας και της Σουηδίας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κύριε Μυλωνάκη.

Τον λόγο έχει τώρα η ειδική αγορήτρια του ΜέΡΑ25, η Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Σοφία Σακοράφα.

ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ (Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Τους δύο Πρέσβεις της Φινλανδίας και της Σουηδίας θα τους καλωσορίσω κι εγώ στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Θα μου επιτρέψετε, κύριοι συνάδελφοι, να κάνω μια ιδιαίτερη μνεία στην Πρέσβη της Φινλανδίας, διότι ιδιαίτεροι δεσμοί και σχέσεις με δένουν με τη χώρα της Φινλανδίας, μιας και την εποχή της αθλητικής μου πορείας συναγωνιζόμουν μια μεγάλη Φινλανδή ακοντίστρια, την Τίνα Λίλακ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα βασικά προβλήματα του σημερινού κόσμου είναι η κλιματική κρίση και η πολεμική κλιμάκωση με όλες τους τις συνέπειες. Εστίες πολέμου ξεφυτρώνουν κάθε τόσο και προδιαγράφονται απ' ό,τι φαίνεται και άλλες. Μετά από πολλές δεκαετίες ζούμε πόλεμο στην ίδια την Ευρώπη.

Στα πιο φτωχά μέρη του πλανήτη εντείνεται η πείνα, αλλά εντείνεται και η προσφυγία και στον πλουσιότερο κόσμο η ενεργειακή κρίση επιτείνει δραματικά τις κοινωνικές ανισότητες, με κύριο θύμα τους ευάλωτους και τους αδύναμους, αλλά και με δραματική υποβάθμιση μεγάλων τμημάτων της μεσαίας τάξης.

Η διεθνής συνεργασία είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Η διπλωματία είναι περισσότερο νεκρή και από τον Μιχαήλ Γκορμπατσόφ. Το είπα και στην επιτροπή. Είναι πολιτικά παράδοξο ότι στην κηδεία του Γκορμπατσόφ από όλο το ενεργητικό πολιτικό προσωπικό της Δύσης που τόσο τον αγάπησε και τον ύμνησε, ο μόνος που ήταν εκεί ήταν ο Όρμπαν.

Από τις σημερινές ηγεσίες των Ηνωμένων Πολιτειών, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Μεγάλης Βρετανίας δεν βρέθηκε κανένας Υπουργός, έστω ένας σύμβουλος παρών.

Κύριε Υπουργέ, αν και είχατε την ευγένεια να μου απαντήσετε, η αναφορά μου προφανώς και δεν αφορούσε στην ελληνική Κυβέρνηση, γιατί γνωρίζω προσωπικά και τη δράση, αλλά και την κινητικότητα σας.

Όλοι θυμόμαστε την εποχή που όλοι οι ιστορικοί ηγέτες της Δύσης μαζί με τον τελευταίο σοβιετικό μιλούσαν για το ευρωπαϊκό μας σπίτι, από τη Λισαβόνα μέχρι το Βλαδιβοστόκ, χωρίς στρατιωτικούς συνασπισμούς. Η σημερινή πραγματικότητα όμως τα διαψεύδει όλα αυτά.

Οι κίνδυνοι για την κλιματική, αλλά και για την πυρηνική καταστροφή επιβάλλουν άμεσα μια πραγματική συνεννόηση των λεγόμενων «μεγάλων», Ηνωμένων Πολιτειών, Ρωσίας και Κίνας, όσο δύσκολο και αν μοιάζει αυτό.

Ο στόχος, λοιπόν, πρέπει να είναι ένας: ανακωχή. Προς το παρόν όμως είμαστε μακριά ακόμα και από την εκεχειρία.

Η στοιχειώδης κατανόηση των συμφερόντων ασφαλείας της Ρωσίας από την αρχή ακόμα της κρίσης θα οδηγούσε σε μια ουδέτερη και ειρηνική λύση στην Ουκρανία. Η Δύση έχει προφανώς ευθύνες γι' αυτήν την παράλειψη. Η Ρωσία αντιμετώπιστηκε αλαζονικά, αν και είναι υπερδύναμη, και παρ' ότι ένα μεγάλο μέρος της Δύσης έχει ήδη επιλέξει να εξαρτάται ενεργειακά από αυτήν.

Τέτοιου είδους προκλήσεις και μάλιστα, χωρίς τις αναγκαίες προπαρασκευαστικές ενέργειες, δεν μπορούν παρά να έχουν αρνητικές συνέπειες. Κινδυνεύουν σοβαρά, λοιπόν, να καταγραφούν ιστορικά σαν απόλυτα αποτυχημένες επιλογές.

Ο Νόαμ Τσόμσκι είπε σε μια συνέντευξή του για τον πόλεμο στην Ουκρανία: «Πράγματι, ο πόλεμος ήταν θείο δώρο για τη βιομηχανία ορυκτών καυσίμων, καθώς οι εταιρείες πετρελαίου και φυσικού αερίου αποκομίζουν ιστορικά κέρδη, ενώ οι οικογένειες σε όλο τον κόσμο παλεύουν με το αυξανόμενο ενεργειακό κόστος». Στην ίδια συνέντευξη είπε και κάτι ακόμα: «Ο άκρατος απολιτίστος καπιταλισμός αποτελεί τη θανατική ποινή για το ανθρώπινο είδος».

Έτσι είναι, κύριοι συνάδελφοι. Εκεί οδηγεί η ανεξέλεγκτη κυριαρχία του κέρδους, η διαρκής ενίσχυση του ανώνυμου κεφαλαίου της παγκόσμιας ολιγαρχίας και η ανάδειξη ιδίως στις ισχυρές χώρες πολιτικών δυνάμεων που λειτουργούν με στόχο την παγκόσμια κυριαρχία, μακριά από κάθε αντίληψη διεθνούς συνεργασίας.

Το ΝΑΤΟ υποτίθεται ότι ιδρύθηκε στο πλαίσιο της Χάρτας του ΟΗΕ με βάση την υποχρέωση για ειρηνική διευθέτηση των διαφορών και αποχή από τη χρήση της βίας. Από το 1999, από την αδιανόητη πολεμική επιχείρηση για τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας και μετά, επί δεκαετίες το ΝΑΤΟ αναλώνεται σε επιθέσεις εναντίον χωρών που δεν απείλησαν ποτέ κανένα μέλος του.

Αυτό από μόνο του δείχνει και το μέγεθος της υποκρισίας του τίτλου του δήθεν αμυντικού οργανισμού. Πρόκειται για απάτη. Το ΝΑΤΟ είναι το ακριβώς αντίθετο. Δεν είναι αμυντικός μηχανισμός, αλλά είναι απροκάλυπτα επιθετικός οργανισμός. Κι όμως, μετά από είκοσι χρόνια αποτυχημένης εξαγωγής δημοκρατίας, παραδείγματος χάριν στο Αφγανιστάν, στο Ιράκ, στη Λιβύη, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Δύση ονειρεύονται παραλογιζόμενοι τον μονοπολικό κόσμο του 1990.

Σε αυτό το πλαίσιο καλούμαστε σήμερα να υπερψηφίσουμε τη νατοϊκή διεύρυνση με Φινλανδία και Σουηδία. Να, λοιπόν, ποιο είναι το κρίσιμο ερώτημα για εμάς και για τον ελληνικό λαό. Θέλουμε να ενισχύσουμε έναν επικίνδυνο επιθετικό οργανισμό σαν το ΝΑΤΟ με τις δύο αυτές χώρες; Εμείς λέμε όχι. Γιατί; Για συγκεκριμένους λόγους.

Διότι έτσι θα κλιμακωθεί και θα επεκταθεί η σύγκρουση Δύσης με Ρωσία στη Βόρεια Ευρώπη, διότι έτσι θα περικυκλωθεί ακόμα περισσότερο η Ρωσία με νατοϊκές δυνάμεις ακόμα και στα σύνορα με τη Φινλανδία, διότι έτσι θα πλησιάσουμε ακόμη περισσότερο σε έναν πυρηνικό πόλεμο.

Θυμίζω ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες ποτέ και σε καμμία φάση δεν αποστασιοποιήθηκαν από την επιλογή προληπτικής χρήσης του πυρηνικού οπλοστασίου τους.

Θα περιοριστεί, λοιπόν, η Ρωσία στη Βαλτική γιατί έτσι θα διευρυνθεί η νατοϊκή παρουσία στον Αρκτικό Ωκεανό και μάλιστα, τώρα που λιώνουν οι πάγοι και ανοίγονται νέοι στρατηγικοί δρόμοι.

Διότι έτσι θα ενταθούν ακόμα περισσότερο οι στρατιωτικοί εξοπλισμοί. Διότι έτσι θα συνδεθεί εξοπλιστικά όλη η Δύση με συστήματα που θα μπορούν να πλήξουν Ρωσία και Κίνα που είναι οι κύριοι εχθροί τους. Διότι έτσι θα ενισχυθούν ακόμη περισσότερο τα αυταρχικά και καταπιεστικά καθεστώτα που στηρίζουν τη λεγόμενη «σωστή πλευρά της ιστορίας», όπως παραδείγματος χάριν το Ισραήλ και η Σαουδική Αραβία. Διότι έτσι θα ενταθεί η ενεργειακή κρίση στην Ευρώπη, αλλά και η επισιτιστική και η προσφυγική κρίση. Διότι έτσι θα διαλυθεί η μεσαία τάξη στα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γι' αυτό λοιπόν με συναίσθηση της ευθύνης όλων μας για τις συνέπειες της διεύρυνσης του ΝΑΤΟ, ψηφίζουμε «όχι».

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ (Υπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ωραία, τον λόγο έχει ο κύριος Υπουργός και έπειτα θα ακολουθήσουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, εφόσον το επιθυμούν. Στο τέλος θα λάβει πάλι τον λόγο ο κύριος Υπουργός.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ (Υπουργός Εξωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ πολύ.

Επέλεξα να πάρω τον λόγο μετά τους Εισηγητές, και όχι στο τέλος της συζήτησης όπως συνήθως, γιατί στο τέλος θα κλείσει ο Αναπληρωτής Υπουργός κ. Βαρβιτσιώτης. Θεώρησα ότι είναι χρήσιμο όμως να λεχθούν μερικά πράγματα στο μέσον της συζήτησης και πριν πάρουν τον λόγο οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι.

Θα ήθελα όμως να ξεκινήσω κάνοντας μνεία στους τρεις σημαντικούς ανθρώπους του πολιτισμού που έχασε η πατρίδα μας, στον κ. Παντερμαλή, στην κ. Ειρήνη Παππά και στον κ. Κώστα Καζάκο. Νομίζω και οι τρεις με την παρουσία τους εξαιρετικά προσέφεραν στον τομέα του πολιτισμού. Θα μπορούσα πολλά να πω για τον καθένα ξεχωριστά. Νομίζω όμως πως ό,τι και να πω θα ήταν ανεπαρκές για να αποδώσει δικαιοσύνη στην παρουσία τους.

Θα ήθελα επίσης να θυμίσω στην Εθνική Αντιπροσωπεία την επέτειο της απώλειας ενός Υπουργού Εξωτερικών ο οποίος προσέφερε στην πατρίδα μας. Αναφέρομαι στον Γιάννο Κρανιδιώτη. Είναι καλό κάθε χρόνο, την επέτειο του θανάτου του, ο οποίος επήλθε στην υπηρεσία του εθνικού καθήκοντος, να θυμόμαστε την προσφορά του.

Θα ήθελα μετά από αυτό να καλωσορίσω από την πλευρά της Κυβέρνησης στην Ολομέλεια της Ελληνικής Βουλής τον Πρέσβη του Βασιλείου της Σουηδίας και την Επιτετραμμένη της Δημοκρατίας της Φινλανδίας. Η παρουσία τους στην Ολομέλεια αυτή τη σημαντική μέρα μάς δίνει μεγάλη χαρά.

Η μέρα είναι σημαντική διότι η ελληνική δημοκρατία διά της συντριπτικής πλειοψηφίας των κομμάτων και των Βουλευτών καλωσορίζει στη νατοϊκή συμμαχία τη Φινλανδία και τη Σουηδία, δύο χώρες εταίρους και φίλους στην ευρωπαϊκή οικογένεια, δύο χώρες των οποίων η παρουσία θα ενισχύσει με διπλό τρόπο τη συμμαχία.

Αφ' ενός μεν με τις εξελιγμένες στρατιωτικές τους δυνατότητες θα συμβάλουν στην ενίσχυση των επιχειρησιακών ικανοτήτων της βορειοατλαντικής συμμαχίας, κάτι που στην παρούσα συγκυρία έχει μεγάλη σημασία.

Αλλά θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι για την ίδια την ελληνική δημοκρατία, και νομίζω και για την ελληνική κοινωνία, υπάρχει και κάτι άλλο, ίσως ακόμα σημαντικότερο, ότι θα διευρύνουν τον αριθμό των χωρών μέσα στο πλαίσιο της βορειοατλαντικής συμμαχίας που συνυπογράφουν ένα κοινό πλαίσιο αρχών και αξιών, όπως αυτές οι αρχές και οι αξίες εκπροσωπούνται και στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα.

Η ελληνική εξωτερική πολιτική έκανε μεγάλη προσπάθεια για μακρά σειρά ετών να εστιάσει το ΝΑΤΟ σε αυτό το πλαίσιο αρχών και αξιών, κάτι που νομίζω σε μεγάλο βαθμό στέφθηκε με επιτυχία με το strategic concept που εγκρίθηκε στη Μαδρίτη εδώ και λίγους μήνες. Νομίζουμε εμείς οι Έλληνες ότι το ΝΑΤΟ πρέπει να αναδείξει το αξιακό του πλαίσιο και ότι ακριβώς μέσα από αυτό το αξιακό πλαίσιο θα αναδειχθεί ότι η παραβατικότητα, η αμφισβήτηση της κυριαρχίας εδαφικού χώρου συμμάχου και φίλης χώρας είναι έξω από τις αρχές της συμμαχίας και θα καλυφθεί έτσι από το αξιακό σύνολο το έλλειμμα του άρθρου 5 της συνθήκης που δεν επιτρέπει την αντιμετώπιση απειλής όταν προέρχεται από χώρα-μέλος.

Θα ήθελα επίσης να αναφερθώ και σε δύο τρία πράγματα τα οποία ελέγχθησαν στην Αίθουσα και να τα απαντήσω. Το πρώτο αφορά το ζήτημα που έθεσε ο εκπρόσωπος του Προέδρου του ΚΙΝΑΛ όσον αφορά αφ' ενός μεν τον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας, αφ' ετέρου ότι η χώρα δεν είχε προβλέψει το τουρκολι-

βυκό μνημόνιο. Η έκφραση του εκπροσώπου του ΚΙΝΑΛ ήταν οξύτερη από το «δεν είχε προβλέψει», αλλά εγώ επιλέγω να μην την χρησιμοποιήσω.

Ως προς τον ενεργειακό σχεδιασμό νομίζω ότι για πολλά μπορεί κανείς να κατηγορήσει την Ελλάδα, αλλά δεν μπορεί να την κατηγορήσει ότι δεν είδε μπροστά. Και επειδή εγώ εδώ λογοδοτώ για την παρούσα Κυβέρνηση, την Κυβέρνηση Μητσοτάκη, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα απλό γεγονός, στην επιλογή της Αλεξανδρούπολης στη Συμφωνία με τις Ηνωμένες Πολιτείες το 2019. Διότι η Αλεξανδρούπολη αποτελεί και ενεργειακό, και στρατηγικό, και εμπορικό κόμβο.

Όταν στα πλεονεκτήματα της Συμφωνίας με τις Ηνωμένες Πολιτείες που υπεγράφη με τον Μάικ Πομπέο την αρχή του φθινοπώρου του 2019, ανέφερα την Αλεξανδρούπολη, τότε στην καλύτερη περίπτωση, αντιμετώπιζα χαμόγελα απορίας. Η ζωή ήρθε να αποδείξει σε σύντομο χρόνο τι τεράστια επιτυχία αποτελούσε αυτή η επιλογή. Και ξέρουμε όλοι ότι η Αλεξανδρούπολη αποτελεί τον κύριο λιμένα ενίσχυσης της Ουκρανίας από το ΝΑΤΟ. Η απόσταση μέχρι την Οδησό είναι μικρότερη από την απόσταση μέσω των Στενών και επίσης αν δει κανείς τις γεωγραφικές αποστάσεις από τις άλλες επιλογές καταλαβαίνει τι σημασία έχει.

Εάν δει, λοιπόν, κάποιος τους αγωγούς, τις πλωτές εγκαταστάσεις όπως έχουν σχεδιαστεί και τον συνολικό υπηρετούμενο σχεδιασμό της χώρας νομίζω σφείλει να αποδώσει εύσημα. Το γεγονός ότι η ρωσική εισβολή έγινε στον χρόνο που έγινε δεν σημαίνει ότι ακυρώνεται η προσπάθεια αυτή, η οποία έχει δώσει δυνατότητες στη χώρα μας που άλλες χώρες δεν έχουν.

Όσον αφορά το τουρκολιβυκό, στο οποίο θέλω ειδικά να αναφερθώ, πολλά συνέβησαν αλλά η ελληνική Κυβέρνηση δεν το αγνοούσε ως πιθανότητα. Θα ήθελα να καταθέσω και να γραφεί στα Πρακτικά ότι κατ' αρχάς είχαν ενημερωθεί οι εταίροι και φίλοι μας για να το αποτρέψουμε ως πιθανότητα, είχαν συναντηθεί τότε με τον τότε Υπουργό Εξωτερικών της Ιταλίας Μιλανέζι, τον πρώτο Ευρωπαϊκό Υπουργό τον οποίο συνάντησα.

Είχα επίσης συναντηθεί με τον Γάλλο Υπουργό Λε Ντριάν ακριβώς για το ίδιο θέμα. Θυμάμαι την απάντηση που μου έδωσε όταν για πρώτη φορά του έδειξα τον χάρτη του τουρκολιβυκού μνημονίου. Τον κοίταξε και μου είπε «exotique», αναδεικνύοντας το νομικό absurdum αυτής της ιστορίας.

Και επίσης είχα συναντηθεί στη Νέα Υόρκη με τον Υπουργό Εξωτερικών της Λιβύης, τον κ. Σιάλα τότε, ο οποίος ρητά με διαβεβαίωσε ότι κάτι τέτοιο δεν πρόκειται να υπογραφεί ποτέ από τη Λιβύη.

Η Ελλάδα έκανε ό,τι μπορούσε. Αυτό που πλήρωσε η Ελλάδα -αλλά αυτό ας μην το αποδώσει κανείς ως ευθύνη της παρούσας Κυβέρνησης- είναι την απουσία από τη Λιβύη για χρόνια, όπως και την απουσία από τη Συρία για χρόνια, όπως και την περιορισμένη παρουσία στον αραβικό κόσμο για χρόνια, όπως και την απουσία από την Αφρική για χρόνια, για να μην επεκταθώ. Αυτά όμως σε μεγάλο βαθμό διορθώθηκαν επί της παρούσας Κυβέρνησης και το πλαίσιο συμφωνιών και συμμαχιών είναι εκεί για να το αποδείξει. Αλλά σε αυτά τα θέματα, που έχουν εθνική διάσταση, είναι καλό να μην εκτοξεύονται κατηγορίες οι οποίες δεν βασίζονται στην πραγματικότητα.

Θα ήθελα να πω και κάτι για να υπερασπίσω τους μη έχοντες φωνή στην Αίθουσα εκπροσώπους των δύο συμμάχων από σήμερα, και φίλων ήδη, και εταίρων χωρών, της Σουηδίας και της Φινλανδίας, ως προς το ζήτημα της έκδοσης.

Ακούστηκε στην Αίθουσα ότι, εκβιαζόμενες η Σουηδία και η Φινλανδία -αν καλά το παρατήρησα- υπέγραψαν Συμφωνία με την Τουρκία με την οποία θα εκδίδουν Τούρκους διωκόμενους κ.λπ..

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας έχω πει επανειλημμένως ότι προσωπικά εγώ, αλλά νομίζω όλοι μας είμαστε πάρα πολύ υπερήφανοι για το ευρωπαϊκό οικοδόμημα, ένα οικοδόμημα που είναι στην αρχή της πορείας του, είχε εβδομήντα χρόνια πίσω του, αλλά έχει πολλά ακόμα μπροστά του. Χρειάζεται αιώνες, αλλά παρά ταύτα, έχει καταφέρει κάτι μοναδικό στην ιστορία της ανθρωπότητας: να δημιουργηθεί ένας χώρος δημοκρατίας και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που δεν υπήρξε ποτέ

στην ιστορία του πλανήτη.

Εξ αυτού του δεδομένου, εάν διαβάσετε με προσοχή το τριμερές Μνημόνιο το οποίο υπέγραψε η Σουηδία και η Φινλανδία με την Τουρκία -σας διαβάζω- βεβαίως, αναφέρεται στις εκδόσεις, αλλά γράφει στο τέλος: «Σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση περί Εκδόσεων».

Λένε καθαρά, λοιπόν, έστω και εκβιαζόμενες, αν θέλετε- η Φινλανδία και η Σουηδία, ότι εμείς θα τηρήσουμε πάντοτε την Ευρωπαϊκή Σύμβαση περί Εκδόσεων. Άρα, δεν πρέπει να λέγονται πράγματα τα οποία απέχουν της πραγματικότητας, διότι καμμία χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορεί να αποχωρήσει από το κοινό ευρωπαϊκό κεκτημένο, το οποίο αποτελεί την κοινή μας παρακαταθήκη προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Και εμείς, ως Έλληνες, αν θέλετε, έχουμε και κάθε λόγο να είμαστε περήφανοι για αυτό το ευρωπαϊκό κεκτημένο, διότι περιλαμβάνει και την UNCLOS, τη σύμβαση που αφορά στο Δίκαιο της Θάλασσας, που όλοι ξέρουμε ότι συνιστά «ευαγγέλιο» για τη δική μας εξωτερική πολιτική.

Είμαι, λοιπόν, ιδιαίτερα περήφανος που εξ ονόματος της Κυβέρνησης, μαζί με τον Αναπληρωτή Υπουργό, τον κ. Βαρβιτσιώτη, εισηγούμαστε σήμερα την κύρωση των Πρωτοκόλλων Προσχώρησης της Σουηδίας και της Φινλανδίας στο NATO. Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι, διότι η συντριπτική πλειοψηφία των κομμάτων που εκπροσωπούν την ελληνική κοινωνία τάσσονται υπέρ, με το δικό τους σκεπτικό το καθένα.

Θα ήθελα να πω δε και κάτι ακόμη, καταλήγοντας. Είμαι χαρούμενος και για κάτι άλλο σήμερα και θα ήθελα να σας το πω. Είδατε όλοι ότι κυκλοφόρησε μια έρευνα της τουρκικής κοινής γνώμης.

Η τουρκική κοινή γνώμη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται να μην «αγοράζει» το ανθελληνικό παραλήρημα το οποίο διακατέχει αυτό τον καιρό το τουρκικό πολιτικό σύστημα. Λυπάμαι που δεν μπορώ να πω μόνο την τουρκική ηγεσία, γιατί η τουρκική αντιπολίτευση λέει πράγματα που είναι χειρότερα από τα απαράδεκτα που διατυπώνει η τουρκική ηγεσία.

Είμαι ιδιαίτερα ευτυχής, όμως, διότι η τουρκική κοινή γνώμη δεν «αγοράζει» το αφήγημα, αλλά αντιθέτως, διατυπώνει την άποψη ότι οι δύο αυτές κοινωνίες μπορούν να ζήσουν μαζί στο μέλλον και να δημιουργήσουν μια ενιαία αντίληψη.

Εμείς, θυμίζω, είμαστε ίσως μια από τις τελευταίες χώρες που πιστεύουμε ότι η Τουρκία έχει ακόμα την ελπίδα να αναστρέψει πορεία και να στραφεί προς το ευρωπαϊκό οικοδόμημα, αφήνοντας στην μπάνα τους αναθεωρητισμούς. Και νομίζω ότι η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία αποδεικνύει διά της αποτυχίας της ακριβώς το πόσο έωλοι είναι οι αναθεωρητισμοί.

Και είναι κρίμα, γιατί -καταλήγω με μια τελευταία επέτειο- η ημέρα του Σταυρού, η 14^η Σεπτεμβρίου θεωρείται ως ημέρα ίδρυσης της Φιλικής Εταιρείας στην Οδησό και είναι ένα στοιχείο που διά της παρουσίας του ποιητή Πούσκιν δημιουργεί σύνδεσμο της Ελλάδας με την τεράστια ρωσική πολιτιστική παράδοση, την οποία ούτε αγνοούμε ούτε διαγράφουμε και που αποτελεί τμήμα του τεράστιου ευρωπαϊκού πολιτισμού μέσα από τους ποιητές της, τους κλασικούς της, τους οποίους θα συνεχίσουμε να διαβάζουμε και θα συνεχίσουμε να αγαπάμε.

Ελπίζουμε, λοιπόν, ότι η Ρωσία θα αντιληφθεί το αδιέξοδο αυτής της πορείας, ακόμα και για τη δική της κοινωνία και για τον δικό της λαό, θα αναστρέψει και θα επιστρέψει σε μια λογική συμβίωσης, με ασφάλεια, με ειρήνη με την Ευρώπη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Μπορώ να κάνω μια ερώτηση, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Τον λόγο έχουν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, αν και η Διάσκεψη των Προέδρων χαλάρωσε όλη τη διαδικασία και ορθώς.

Θα μπορούμε τώρα στους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους. Ποιοι θέλουν μιλήσουν; Η κ. Μπακαδήμα δεν είναι εδώ. Ο κ. Χήτας θα μιλήσει; Θα έρθει κάποια στιγμή.

Ο κ. Παφίλης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνι-

στικού Κόμματος Ελλάδας, έχει τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, είναι αποκαλυπτική η σημερινή συζήτηση από πολλές πλευρές, όπως και οι σημερινές αποφάσεις.

Εμείς λέμε ανοιχτά στον ελληνικό λαό -και δεν φοβούμαστε- ότι η προσχώρηση της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο NATO, με την πλήρη συμφωνία Νέας Δημοκρατίας, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ είναι επικίνδυνη. Όπως είπε και ο Νίκος Παπαναστάσης, ρίχνει λάδι στη φωτιά του ιμπεριαλιστικού πολέμου ο οποίος διεξάγεται ανάμεσα στη Ρωσία και στις Ηνωμένες Πολιτείες, το NATO και την Ευρωπαϊκή Ένωση και φυσικά, με το ανδρείκελο της κυβέρνησης Ζελένσκι, στον οποίο δυστυχώς συμμετέχει η Ελλάδα. Συμμετέχει ενεργά η Ελλάδα όχι μόνο με τις πολιτικές αποφάσεις που πήρε από την αρχή.

Εμείς πρώτοι καταδικάσαμε την εισβολή της Ρωσίας ως απαράδεκτη κ.λπ., κ.λπ., αλλά η ελληνική Κυβέρνηση έστειλε και οπλισμό, έσπευσε να στείλει οπλισμό και μάλιστα, σε μια περίοδο δύσκολη στο Αιγαίο, με αφοπλισμό εν μέρει των νησιών. Αυτό είναι πράξη επιθετική, προχωρημένη. Σας είχαμε ξαναπεί: Ας στέλνατε ανθρωπιστική βοήθεια. Δεν θα είχαμε κανένα πρόβλημα.

Άλλωστε, ως προς αυτή τη συμφωνία των τριών κομμάτων, όπως είπε ο κ. Δένδιας -έφυγε, αλλά δεν πειράζει, δεν είναι πολύ ευγενικός σε αυτά- αποτελεί στρατηγική επιλογή η διεύρυνση του NATO και η ενσωμάτωση χωρών και μελών. Αυτό ψηφίζουν και τα άλλα κόμματα. Καλά, το ΠΑΣΟΚ έχει ιστορία, αλλά και ο ΣΥΡΙΖΑ αυτό ψηφίζει και λέει διάφορα, τα οποία θα σχολιάσω στο τέλος. Διότι είχαμε το ΠΑΣΟΚ που από το «ΕΟΚ και NATO το ίδιο συνδικάτο» έγινε σούμπιτο υπέρ του NATO. Τώρα έχουμε και τη νατοϊκή Αριστερά που προσχωρεί.

Και μάλιστα, τώρα πλέον έχουμε νέο μοντέλο «πλυντηρίου» του δολοφονικού ρόλου της ματωμένης ιστορίας του NATO από όλη τη γη σχεδόν. Έχουμε το «πλυντήριο» ΣΥΡΙΖΑ, που είναι σύγχρονο και μετά μιλάνε και για Αριστερά!

Επειδή περνούν τα χρόνια και επειδή γίνεται η προπαγάνδα από τα μέσα ενημέρωσης, από τα κόμματα που τάσσονται με το NATO, είναι σκόπιμο να θυμούνται, οι νεότεροι να μάθουν την ιστορία του NATO. Πρώτον, πότε ιδρύθηκε το NATO; Το 1949, έτσι δεν είναι; Με τι στόχο; Να προστατέψει την ανθρωπότητα από τον κομμουνισμό και να αντιμετωπίσει την απειλή.

Μάλιστα, ορισμένοι ανιστόρητοι από όλα τα άλλα κόμματα λένε ότι το NATO ιδρύθηκε για να αντιμετωπίσει το Σύμφωνο της Βαρσοβίας. Μα, πόσο άσχετοι και αμόρφωτοι μπορεί να είναι;

Το Σύμφωνο της Βαρσοβίας δημιουργήθηκε έξι χρόνια μετά, το 1955, ως απάντηση στο NATO. Ο σκοπός του φάνηκε από την αρχή. Αυτά, περί άμυνας και λοιπά, ούτε τα μικρά παιδιά δεν τα πιστεύουν, κανείς δεν τα πιστεύει. Τι ήθελε; Ήθελε να διασφαλίσει την κυριαρχία του ιμπεριαλισμού και του καπιταλισμού από τα ανερχόμενα λαϊκά κινήματα που είχαν θεριέψει μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και απειλούσαν -σε έναν βαθμό, δυστυχώς, δεν το πέτυχαν- την ανατροπή αυτού του συστήματος. Ήθελε και να συμβάλει στην ανατροπή του σοσιαλισμού. Και ξεκίνησε με μια ιστορία την οποία την περιέγραψε αναλυτικά ο Νίκος ο Παπαναστάσης: επεμβάσεις σε όλο τον κόσμο, πραξικοπήματα, εγκλήματα κυριολεκτικά.

Όταν διαλύθηκε, λοιπόν, το Σύμφωνο της Βαρσοβίας, ορισμένοι τύπου «συνασπισμοί» τότε, αλλά και άλλοι, έλεγαν ότι πλέον τώρα δεν υπάρχει λόγος ύπαρξης του NATO και επομένως το NATO πρέπει να διαλυθεί. Το NATO έκανε ακριβώς το αντίθετο. Αποκαλύφθηκε ο ρόλος του πιο καθαρά απέναντι στους λαούς. Προχώρησε πρώτα από όλα σε αλλαγή εχθρού. Έβαλε, ό,τι θέλετε: θρησκευτικό φανατισμό, απειλή διακοπής φυσικών πόρων και λοιπά και λοιπά και λοιπά. Άρχισε να επεκτείνεται ταχύτατα, παρά τις υποτιθέμενες διαβεβαιώσεις που είχαν δώσει ότι δεν θα επεκταθούν προς τις πρώην σοσιαλιστικές χώρες. Και κλιμακωτά άλλαξε τα όρια δράσης του σε έξι χιλιάδες μίλια, δηλαδή σε όλον τον κόσμο. Και μετατράπηκε από υποτιθέμενο βορειοατλαντικό σύμφωνο, σε παγκόσμιο χωροφύλακα. Και παράλληλα δημιούργησε και άλλα σχήματα με χώρες από τη Λατινική Αμερική, από τις Αραβικές χώρες, από την Ασία και λοιπά και λοιπά. Υποτίθεται -αυτό που λέγατε τότε- ότι με τη νέα τάξη που προέκυψε μετά

την ανατροπή του σοσιαλισμού στη Σοβιετική Ένωση και στις άλλες χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης θα μπαίναμε σε έναν κόσμο ειρήνης και συνεργασίας. Όμως, πολύ γρήγορα διαλύθηκαν οι αυταπάτες. Γιατί δεν μιλάει κανένας από εσάς εδώ; Κανένας δεν μιλάει.

Πρώτο έγκλημα, η διάλυση της Γιουγκοσλαβίας και ο πόλεμος. Για ποιο Διεθνές Δίκαιο μιλάτε! Εκεί εφαρμόστηκε το Διεθνές Δίκαιο; Μιλάτε για αλλαγή συνόρων. Εκεί παραβιάστηκε ή όχι η τελική πράξη του Ελσίνκι που καθόρισε τα σύνορα σε όλον τον κόσμο; Ποιος το έκανε αυτό; Δεν το έκανε το ΝΑΤΟ; Διέλυσε και έφτιαξε επτά χώρες -που οι περισσότερες είναι προτεκτοράτα, σε τελευταία ανάλυση- και τη μεγαλύτερη αμερικανική βάση στο Bondsteel στο Κοσσυφοπέδιο! Και ύστερα με ένα θράσος απίστευτο, ή μάλλον δεν μπορώ να τη χαρακτηρίσω, λέτε ότι προστατεύει το ΝΑΤΟ από τον αναθεωρητισμό! Μα, αυτό δεν ξεκίνησε τον αναθεωρητισμό και την αλλαγή των συνόρων; Στη Συρία το ίδιο δεν έκανε; Το ίδιο δεν έκανε και σε άλλες χώρες, όπως τη Λιβύη; Κομμάτια δεν είναι ακόμα από τις νατοϊκές επεμβάσεις;

Να πω και κάτι ακόμα. Ξέρετε πώς τον είπαν τον πόλεμο κατά της Γιουγκοσλαβίας; Τον είπαν βρόμικο πόλεμο. Γιατί; Τι έριξαν οι Αμερικάνοι εκεί; Έριξαν μέχρι και βόμβες στειρώσης. Το κατήγγειλε Ισπανός πιλότος, ο οποίος πήγε στο Δικαστήριο της Χάγης και τον έγγραφαν στα παλιά τους τα παπούτσια! Έριξαν βόμβες απειλοποιημένου ουρανού. Ο καρκίνος ακόμα θερίζει σε τέτοιες περιοχές. Βομβάρδισαν σχολεία. Βομβάρδισαν την μαιευτική κλινική του Βελιγραδίου, για να μην πω και για άλλες υποδομές. Να, οι αξίες του ΝΑΤΟ, κύριε Δένδια, που μας λέγατε για τις αρχές! Αυτές ήταν οι αρχές! Φάνηκαν! Και το έκαναν όχι κατά λάθος, το έκαναν σκόπιμα για να δείξουν στον λαό ότι δεν προστατεύεται και η ζωή ακόμη και εκείνων που δεν έχουν γεννηθεί ακόμα. Επομένως, η ιστορία του ΝΑΤΟ είναι τέτοια.

Και να σας πούμε και κάτι: Παρά τα ψέματα και όλα όσα λέτε, ο λαός μας, η συνειδησή του που είναι εχθρική, άσχετα αν δεν το εκφράζει, εναντίον του ΝΑΤΟ. Γι' αυτό και σε εκδηλώσεις που έχει κάνει το Φοιτητικό Κίνημα και το κόμμα χειροκροτάνε, άλλο αν ακόμα δεν έχουν βρει τον δρόμο, γιατί τελικά αντιλαμβάνονται ότι είναι ο παγκόσμιος χωροφύλακας των πολυεθνικών και του κεφαλαίου. Ο δήθεν φιλερηνικός κόσμος που θα οικοδομούσε η έλλειψη του Ψυχρού Πολέμου, δηλαδή η διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης, έσβησε. Αφγανιστάν πόλεμος! Ιράκ πόλεμος! Πού είναι τα βιολογικά όπλα; Πού είναι; Τι λέτε γι' αυτό; Με αυτό το πρόσχημα δεν έγινε ο πόλεμος; Βρέθηκαν ποτέ; Όχι. Αλλά το Ιράκ υπό κατάληψη και κόβετε σε κομμάτια! Λιβύη! Συρία! Ποια δημοκρατία υπερασπίζεται το ΝΑΤΟ; Αυτό δεν οργάνωσε το Πραξικόπημα το 2014 στην Ουκρανία που ήταν μία από τις αφορμές για τις σημερινές εξελίξεις; Αυτές είναι οι αξίες του ΝΑΤΟ. Δεν περικύκλωσε τη Ρωσία όλα αυτά τα χρόνια -αφού έχει τέτοια στρατηγική- γιατί τη θεωρεί αντίπαλο και λοιπά και λοιπά.

Αυτός, λοιπόν, είναι ο υπερασπιστής της καπιταλιστικής κοινωνίας! Το 10% του παγκόσμιου πληθυσμού κατέχει το 80% έως το 90% του παγκόσμιου πλούτου. Αυτή είναι η κοινωνία της δημοκρατίας! Το αναφέρω μιας και είναι η μέρα της δημοκρατίας. Ποια δημοκρατία; Το 10% να κατέχει το 90%; Και να πεθαίνουν εκατομμύρια άνθρωποι από την πείνα και από την αστία σήμερα και από ασθένειες που έχουν εξαφανιστεί; Να, ποια είναι η δημοκρατία του καπιταλισμού, μπορείς να λες και οι άλλοι μπορούν να έχουν όλον τον πλούτο! Αυτή είναι η βασική αξία του και αυτό προστατεύει το ΝΑΤΟ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Και μάλιστα λέγονται επιχειρήματα ότι θα προστατεύσει και εμάς στο Αιγαίο. Κόλαφος. Μεγάλος κόλαφος. Τι λένε; Βρείτε τα με την Τουρκία. Προέχει η σταθερότητα της νοτιοανατολικής πετρυγας του ΝΑΤΟ, ίσες αποστάσεις που αποθρασύνουν την Τουρκία. Και ρωτάμε εμείς: καλά, τι συμμαχία είναι αυτή που έχετε έναν σύμμαχο που είναι η μεγαλύτερη απειλή για μια χώρα; Τι ρόλο παίζει; Δεν ξέρει το δίκαιο της θάλασσας, παραδείγματος χάριν, που είπε ο κ. Δένδιας, και σωστά το επικαλέστηκε; Δεν ξέρει τα σύνορα της Ελλάδας; Δεν ξέρει τις διεθνείς συνθήκες; Δεν ξέρει το ΝΑΤΟ για τα μίλια; Το ΝΑΤΟ τα ξέρει όλα. Γιατί δεν

παίρνει σαφή θέση και να πει στην Τουρκία, «όχι», να το πει με σαφήνεια; Ποτέ κανένας γενικός γραμματέας, ούτε ο Στόλτενμπεργκ, ούτε κανένας δεν πήρε τέτοια θέση. Και όσο συνεχίζεται αυτή η στάση, παίζεται αυτό το παιχνίδι, γιατί δεν την ενδιαφέρουν, σε τελευταία ανάλυση, αν θα παραβιαστούν ή αν θα καταργηθούν κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας μας.

Το δεύτερο είναι ότι μας βοηθάει σε γεωστρατηγική αναβάθμιση! Ποιόν βοηθάει; Ορίστε η κατάντια με τις κυρώσεις κατά της Ρωσίας! Δεν είναι η βασική αιτία. Η αιτία είναι γενικότερα στο θέμα της ενέργειας. Τι σημαίνει γεωστρατηγική αναβάθμιση; Σημαίνει ότι η αστική τάξη της Ελλάδας, για να το πούμε απλά, αυτοί που κατέχουν τον πλούτο, μέσα από το ΝΑΤΟ, συμμετέχοντας στους πολέμους, θέλουν να πάρουν μέρος στο μοίρασμα της λείας και στο ξαναμοίρασμα που γίνεται σήμερα. Διότι φαντάζομαι ότι αντιλαμβάνεται ο καθένας σε τι κατάσταση βρισκόμαστε. Δεν υπάρχει τώρα η Σοβιετική Ένωση. Τώρα υπάρχει η καπιταλιστική Ρωσία, η ιμπεριαλιστική. Δικό σας είναι ο Πούτιν, το ίδιο σύστημα υπερασπίζεται με το δικό του, υποτίθεται, καθεστώς. Ενώ, παραδείγματος χάριν, στη Σαουδική Αραβία δεν είναι αυταρχικό το καθεστώς. Είναι καπιταλισμός και σκληρός, όπως είναι και στην Αμερική, όπως είναι και στην Ελλάδα, όπως είναι και αλλού. Και συγκρούονται τώρα όλες οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις που προέκυψαν στο μοίρασμα και στο ξαναμοίρασμα του κόσμου. Η ανθρωπότητα είναι ηφαίστειο από την Αρκτική μέχρι την Ταϊβάν και την Κίνα, Λατινική Αμερική και όλα! Όλα έχουν μπει στο χειρουργικό τραπέζι! Και η σωστή πλευρά της ιστορίας που επιλέγει το ΚΚΕ, και που πρέπει να επιλέξουν οι λαοί, είναι να μη διαλέξουν ληστή, να μην διαλέξουν δολοφόνο, αλλά να παλέψουν να αγωνιστούν για να ανατρέψουν αυτή την κατάσταση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ για την ανοχή, θα πω το εξής. Η θλιβερή επιχειρηματολογία του ΣΥΡΙΖΑ είναι απίστευτη! Είναι γνωστή η τακτική. Είναι πολύ γνωστή η τακτική. Μάλιστα, λέει -θα σχολιάσω μερικά- ότι στη Σουηδία υπάρχει μεγαλύτερη δημοκρατική ευαισθησία! Ναι, αλλά έχει ακροδεξιά στην Κυβέρνηση τώρα, από εχθές. Έτσι δεν είναι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ολοκληρώστε, κύριε Παφίλη, παρακαλώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΦΙΛΗΣ: Ολοκληρώνω.

Λέει, λοιπόν, ο ΣΥΡΙΖΑ και σε ένα βαθμό το ΠΑΣΟΚ ότι θέλουμε ένα άλλο σύστημα ευρωπαϊκής ασφάλειας που θα μπορούσε να ισορροπήσει από την επιθετικότητα των Αμερικάνων και λοιπά, και λοιπά. Αυτό είναι ένα παραμύθι που έχει τελειώσει. Μέσα στις ιδρυτικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης λέει ότι το ΝΑΤΟ αποτελεί πυλώνα -πυλώνα!- της ασφάλειας της Ευρώπης και οι περισσότερες χώρες, το 80 - 90% των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μέλη του ΝΑΤΟ.

Και μάλιστα, εμείς, λέει, είμαστε αντίθετοι με την επέκταση του ΝΑΤΟ -πού όμως; Αυτό είναι καινούργιο εφεύρημα- είμαστε αντίθετοι με την Ουκρανία και σε αυτό ψηφίζουμε υπέρ. Είναι πολιτική η θέση αυτή, δεν είναι τι αποφασίζουν οι λαοί κάτω από διάφορες συγκυρίες. Πολιτικά παίρνεις θέση, είσαι με αυτόν τον οργανισμό τον δολοφονικό που είναι φρουρός της καπιταλιστικής βαρβαρότητας;

Το δίλημμα είναι, λοιπόν, για εμάς -που είμαστε και αντίθετοι και ήμασταν πάντα- υποταγή στη βαρβαρότητα ή ανατροπή της; Εμείς διαλέγουμε το δεύτερο. Εσείς είστε στην υπηρεσία του ΝΑΤΟ, των Αμερικάνων και του βάρβαρου κόσμου που ζούμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ. Η κ. Μπακαδήμα δεν θα μιλήσει και ο κ. Χήτας δεν είναι εδώ. Ο κ. Ζαχαριάδης Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ.

Κύριε Ζαχαριάδη, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία στις 24 Φλεβάρη του 2022, η κατάφωρη παραβίαση του Διεθνούς Δικαίου, ο θάνατος χιλιάδων αμάχων, η δημιουργία προσφυγικών ροών εκατομμυρίων ανθρώπων, η καταστροφή της Ουκρανίας εγκαίνια αναμφίβολα μια νέα ιστορική περίοδο ρευστότητας, κρίσεων και ανακατατάξεων.

Δεν είμαστε πια στη μεταψυχροπολεμική περίοδο, δεν είμαστε στον Ψυχρό Πόλεμο, είμαστε σε μία νέα ψυχροπολεμική περίοδο που νέες ισορροπίες διαμορφώνονται με σημαντικές επιπτώσεις στη ζωή των ανθρώπων, όχι μόνο στις εμπόλεμες ζώνες, αλλά και πολύ έξω από αυτές.

Είναι σαφές ότι η Δύση έχασε -ίσως η ίδια υπονόμωσε- την ιστορική ευκαιρία να εκπονηθεί ένα ενιαίο διεθνές σχέδιο ασφάλειας στα τέλη της δεκαετίας του 90 και στις αρχές της δεκαετίας του 2000 που θα συμπεριελάμβανε τότε και τη Ρωσία, την καπιταλιστική Ρωσία. Είναι σαφές ότι σε αυτό το νέο ιστορικό πλαίσιο το NATO έχει κεντρικό ρόλο. Η στρατηγική, όμως, της Ελλάδας δεν μπορεί και δεν πρέπει να εξαντλείται εκεί.

Σε αυτό τον ρευστό και δυναμικά μεταβαλλόμενο κόσμο το ζήτημα της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης επανέρχεται επιτακτικά σε όλα τα επίπεδα. Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι όταν τα συμφέροντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις Ηνωμένες Πολιτείες συγκλίνουν ή δρουν συμπληρωματικά, η Ένωση θα έχει το μέγεθος, τη θέση, τη σχέση να επηρεάσει τις εξελίξεις εντός της συμμαχίας και δεν θα σύρεται σε επιλογές.

Οι ανισοβαρείς οικονομικές συνέπειες στις κοινωνίες και στο ενεργειακό πλέγμα των χωρών της Ένωσης μαρτυρούν το κενό της κοινής πολιτικής ευρωπαϊκής έκφρασης και συντονισμού. Λέγανε παλαιότερα για την Ευρώπη «οικονομικός γίγαντας - πολιτικός νάνος». Είμαστε στην περίοδο που, αν δεν προχωρήσει η πολιτική ενοποίηση και η στρατηγική αυτονομία, ο νάνος θα καταπιεί τον γίγαντα. Η Ένωση οφείλει να έχει θέση ως Ένωση εντός του NATO. Αυτό είναι κρίσιμο για την Ελλάδα και για τα ζητήματα εντάσεων στην ευρύτερη περιοχή μας με την Τουρκία. Το ζήτημα της ασφάλειας στην Ευρώπη είναι πολύ σύνθετο.

Εμείς δεν θεωρούμε πως de facto η διεύρυνση της συμμαχίας προς την Ανατολή οδηγεί σε μια ασφαλέστερη και πιο ειρηνική Ευρώπη. Θεωρούμε ότι η απόφαση της ηγεσίας της Φινλανδίας και της Σουηδίας που αντανάκλουν τη βούληση της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας στη χώρα τους με τη σύμφωνη γνώμη και των προοδευτικών πολιτικών δυνάμεων δεν οδηγεί σε περαιτέρω αποσταθεροποίηση και ανάφλεξη στην περιοχή. Άλλωστε και το πολιτικό σύστημα και η κοινωνική πλειοψηφία αντιλαμβάνονται τη συμμετοχή τους στη συμμαχία ως αμυντική ασπίδα στη ρωσική εξαλλοσύνη και στον αναθεωρητισμό, ο οποίος εκδηλώθηκε στην πράξη τον χειμώνα του 2022.

Αυτό δεν ισχύει προφανώς για την ένταξη της Ουκρανίας, της Γεωργίας και της Μολδαβίας στο NATO -κάτι τέτοιο θα αποσταθεροποιούσε αναντίστροφα την ευρύτερη περιοχή- και η πρόταση και η λύση γι' αυτές τις χώρες είναι η ένταξή τους στην ευρωπαϊκή οικογένεια, όταν και εφόσον πληρούν τα κριτήρια ένταξης της Κοπεγχάγης.

Τελευταίο και πιο σημαντικό: Η Ελλάδα αγωνίζεται για τα συμφέροντα της. Η ένταξη των χωρών αυτών δεν μπορεί και δεν πρέπει να πραγματοποιείται στη βάση ανταλλαγμάτων εις βάρος ελληνικών συμφερόντων ή ευρωπαϊκής ελαστικότητας σε ζητήματα αρχών της Ευρώπης. Το ξεκαθαρίζουμε ως Αξιωματική Αντιπολίτευση σήμερα, ως κυβέρνηση αύριο. Να ακουστεί καλά στις Βρυξέλλες, στη Νέα Υόρκη, στην Άγκυρα, παντού.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η τοποθέτησή μας, όπως είπε και ο εισηγητής μας, είναι στο «υπέρ» και, βεβαίως, η στάση μας αυτή για άλλη μια φορά μαρτυρά μια σταθερή τοποθέτηση σε αυτά τα ζητήματα, τα οποία τα θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντικά για την ευρύτερη σταθερότητα στην περιοχή, στα Βαλκάνια, στην Ευρώπη, στη δύσκολη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Ζαχαριάδη.

Κύριε Θεοχάρη θα μιλήσετε; Ελάτε.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Θεοχάρης Θεοχάρης έχει τον λόγο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ (ΧΑΡΗΣ) ΘΕΟΧΑΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα η Βουλή των Ελλήνων συνεδριάζει προκειμένου να κυρώσει δια νόμου τη συγκατάθεση της Ελλάδας σε μια ιστορικής σημασίας εξέλιξη, την πλήρη προ-

σχώρηση δύο κυρίαρχων κρατών από το βορειότερο τμήμα της Ευρώπης, της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο NATO.

Με την ευκαιρία να καλωσορίσουμε και τους πρέσβεις των χωρών εδώ στη συνεδρίασή μας.

Η διαδικασία ένταξης των δύο αυτών κρατών στη βορειοατλαντική συμμαχία αποτελεί ένα από τα ελάχιστα, αλλά ουσιαστικά θετικά απότοκα ενός άδικου και φρικτού πολέμου, ο οποίος μαίνεται εδώ και επτά μήνες στο ανατολικό άκρο της Ευρώπης, εξαιτίας της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία.

Όπως θα εξηγήσω ευθύς αμέσως, σήμερα πρέπει να υπερψηφίσουμε το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εξωτερικών και να επικυρώσουμε το Σύμφωνο ένταξης Φινλανδίας και Σουηδίας στο NATO, κυρίως διότι αυτό επιτάσσει το εθνικό συμφέρον. Στηρίζοντας τη διεύρυνση του NATO η Ελλάδα, αν μη τι άλλο, ενισχύει το ρόλο της έναντι της Τουρκίας και παραμένει στη σωστή πλευρά της ιστορίας.

Επίσης, μεσούντος του ακήρυχτου πολέμου στον τομέα της ενέργειας και συνακόλουθα της ακρίβειας, ανάμεσα στη Ρωσία που εκβιάζει με το φυσικό αέριο και την ενωμένη Ευρώπη που προσπαθεί να αμυνθεί, στηρίζοντας τη διεύρυνση του NATO η Ελλάδα υπογραμμίζει τη θέση της στο επίκεντρο λήψης των στρατηγικών αποφάσεων σε διεθνές επίπεδο για την οικονομία και την κοινωνία.

Η Φινλανδία και η Σουηδία είναι κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η απόφασή τους να επισπεύσουν τη σύσφιξη των σχέσεων τους με το NATO είναι πολλαπλά σημαντική. Είναι μια απόφαση που αφορά το μέλλον της ενωμένης Ευρώπης, το κοινό μέλλον της Δύσης, το μέλλον των δημοκρατικών αξιών απέναντι στις απειλές από επίδοξους ηγεμόνες, όπως ο Βλαντιμίρ Πούτιν.

Η ένταξη της Φινλανδίας και της Σουηδίας συμβολίζει τη συσπείρωση των δυνάμεων της προόδου και του Διεθνούς Δικαίου ενάντια στον αυταρχισμό και την καταπίεση των θεμελιωδών αξιών που διέπουν τη λειτουργία μιας κοινωνίας ελεύθερων πολιτών.

Εγκρίνοντας επισήμως την προσχώρηση της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο NATO η Ελλάδα υποστηρίζει αναφανδόν και εμπράκτως την πολιτική ανοιχτών θυρών της βορειοατλαντικής συμμαχίας και συμβάλλει στην εμπέδωση ασφάλειας και σταθερότητας του ευρω-ατλαντικού χώρου, ιδιαίτερα στην περιοχή της βόρειας Ευρώπης, οριοθετώντας δυναμικά τις ενδεχόμενες επεκτατικές βλέψεις της Ρωσίας και των συμμάχων της στο μέλλον.

Με τη Φινλανδία και τη Σουηδία εντός NATO ενισχύεται ο ρόλος της Ευρώπης στον εσωτερικό συσχετισμό δυνάμεων και επιρροής, στο πλαίσιο της βορειοατλαντικής συμμαχίας. Διότι με τα δύο αυτά κράτη να αποκτούν τα προνόμια του πλήρους μέλους, τα ίδια καλύπτονται έναντι μελλοντικών απειλών, ενώ συνεισφέρουν με τις δικές τους αμυντικές δυνάμεις στο κοινό οπλοστάσιο για τη διατήρηση της ειρήνης και της σταθερότητας που επιδιώκει συστηματικά η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συνεπώς η ένταξη της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο NATO είναι μια κατάσταση αμοιβαίας ωφέλειας win-win, όπως θα τη λέγαμε.

Σε ό,τι αφορά τα ελληνοτουρκικά, το να στηρίζουμε την προσχώρηση της Φινλανδίας και της Σουηδίας αποτελεί σημείο κλειδί, διότι υπενθυμίζει στον κ. Ερντογάν ότι η Ελλάδα είναι ένα σοβαρό και συνεπές κράτος-μέλος της βορειοατλαντικής συμμαχίας, ένα κράτος που δεν παίζει παιχνίδια, δεν παζαρεύει, όπως αποπειράθηκε να κάνει ο ίδιος με τη δήθεν πρόθεσή του να ασκήσει βέτο σε βάρος της Φινλανδίας και της Σουηδίας, ένα βέτο το οποίο πήρε πίσω μόλις κατάφερε να συναντήσει τον Πρόεδρο Μπάιντεν.

Αυτή η αλληπρόσβαλη πρακτική και η ακροβασία στην προσπάθειά του να είναι και με τον Πρόεδρο Ζελένσκι και με τον Πούτιν, προφανώς δεν αποδίδει. Η διεθνής κοινότητα βλέπει, κρίνει ποια χώρα είναι αξιόπιστη και φερέγγυα, όπως η χώρα μας και ποια φέρεται ως κοινός τζογαδόρος, όπως η Τουρκία.

Τέλος, η ενσωμάτωση στο NATO θα λάβει χώρα γρήγορα, καθώς οι δύο χώρες είναι ήδη συνεργαζόμενες με αυτό και το ενισχύουν με σημαντικό στρατιωτικό προσωπικό η Φινλανδία κυρίως, αλλά και στρατιωτικό υλικό και με μια ισχυρή αμυντική βιο-

μηχανία η Σουηδία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Πρόεδρος της Κομισιόν, η κ. Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, μόλις χθες είπε ότι ο Πούτιν θα αποτύχει και η Ευρώπη θα επικρατήσει.

Εγώ θα προχωρήσω ένα βήμα ακόμα παραπέρα: Η Ρωσία στον ρωσο-ουκρανικό πόλεμο έχει ήδη υποστεί στρατηγική ήττα. Πρώτον, ο στόχος τους να πάρουν το Κίεβο σε τρεις μέρες μοιάζει σήμερα, σχεδόν επτά μήνες πολέμου, αφελώς υπεραισιόδοξος.

Δεύτερον, ο δεύτερός τους στόχος, η απομάκρυνση της Ουκρανίας, λόγω των συνόρων της με τη Ρωσία, από το NATO μάς έφερε σήμερα εδώ, με την αύξηση των συνόρων NATO - Ρωσίας από επτακόσια σε δύο χιλιάδες χιλιόμετρα και την Ουκρανία πιο αποφασισμένη από ποτέ να ενταχθεί, αλλά και επιχειρησιακά πιο έτοιμη από ποτέ, καθώς έχει εκπαιδευτεί κατά τη διάρκεια του πολέμου σε νατοϊκά όπλα.

Τρίτον, ο στόχος της αποναζιστικοποίησης της Ουκρανίας, ένας στόχος που αν δεν ήταν τραγικός, θα ήταν γελοίος, αφού ο κ. Ζελένσκι είναι εβραϊκής καταγωγής, έχει μετατραπεί σε αποϊμπεριαλιστικοποίηση - επιτρέψτε μου αυτόν τον δύσκολο νεολογισμό - της Ρωσίας. Τα γεγονότα σε Καζακστάν, σε Αρμενία και Αζερμπαϊτζάν, σε Συρία και αλλού το αποδεικνύουν. Και προειδοποιώ: Μπαινουμε σε πολύ δύσκολες εποχές. Πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι για τα επόμενα χρόνια, ίσως και δεκαετίες, για τις συνέπειες αυτής της στρατηγικής ήττας της Ρωσίας.

Θα μπορούσα να συνεχίζω με πολλαπλές άλλες ήττες, όπως την απομυθοποίηση της ισχύος -τάχα μου- του Πούτιν, την απομυθοποίηση της ισχύος του ρωσικού στρατού, του δεύτερου λέγαμε στον κόσμο -και φαίνεται ότι είναι πολύ πιο αδύναμος από ό,τι οι αναλυτές το περιέγραφαν-, αλλά δεν θα το κάνω.

Η χώρα μας στάθηκε με τη δημοκρατία. Η χώρα μας στάθηκε με τον αμυνόμενο. Η χώρα μας υποστήριξε τα συμφέροντά μας. Η χώρα μας υποστηρίζει τις αξίες της, ανεξαρτήτως της έκβασης αυτού του πολέμου. Όμως, τελικά, σταθήκαμε και στο πλευρό των νικητών. Πρέπει όλοι μας να είμαστε υπερήφανοι για αυτό.

Πρέπει, όμως, να είμαστε χαλυβδωμένοι, γιατί πρέπει να αντιμετωπίσουμε τις επόμενες προκλήσεις, ιδιαίτερα στον τομέα της ενέργειας, με σθένος. Γιατί πολεμάμε. Δεν πολεμάμε με τα παιδιά μας. Πολεμάμε, όμως, με την οικονομία μας. Αυτό πρέπει εμείς ως πολιτικό σύστημα να το κάνουμε φανερό στους πολίτες.

Στον ενεργειακό τομέα συγκρούεται το αντιδυτικό μένος του Πούτιν με τα κοινά συμφέροντα της Ενωμένης Ευρώπης. Και αν η γύμνια του Πούτιν είναι η μισή αποκάλυψη αυτού του πολέμου, η γύμνια της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η άλλη μισή.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση σε αυτόν τον τομέα, ιδιαίτερα υπό την ηγεσία της Γερμανίας, πήγε με κλειστά τα μάτια σε μια σειρά από στρατηγικά λάθη. Είμαστε εδώ και καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε σήμερα τις συνέπειες αυτών των λαθών. Αυτό πρέπει να το πούμε.

Αν κάποια γρήγορα βήματα έγιναν στο στρατιωτικό πεδίο, κυρίως με την πίεση των Ηνωμένων Πολιτειών -ομάδα «Rammstein» κ.λπ.-, δεν έχουμε κάνει τα ίδια βήματα στην κοινή αντιμετώπιση των ενεργειακών θεμάτων. Οι γεωστρατηγικοί πόλεμοι γίνονται όταν υπάρχουν μεγάλες διαφορές ισχύος, οικονομικής και πολιτικο-στρατιωτικής. Το είδαμε στην πλευρά της Ρωσίας. Το ζούμε και στην πλευρά της Ευρώπης. Η Ευρώπη αγνόησε αυτόν τον πόλεμο που ξεκίνησε το 2014. Τον αγνόησε και τελικά, αυτό οδήγησε στην ενίσχυσή του.

Κλείνω, λοιπόν, μιλώντας για την ενέργεια. Ο Πρωθυπουργός μας δήλωσε ήδη από τη Θεσσαλονίκη ότι έστω με καθυστέρηση οι Βρυξέλλες δείχνουν να κινούνται στον ρυθμό των προτάσεων της Αθήνας. Χθες παρουσιάστηκαν από την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν στην κατάσταση της Ένωσης στην ομιλία της που κάνει κάθε χρόνο «State of the Union».

Είναι, λοιπόν, προφανές ότι αυτές οι προτάσεις για τη συγκράτηση των τιμών στο φυσικό αέριο και στον ηλεκτρισμό είναι προτάσεις που κινούνται και αντιγράφουν σε μεγάλο βαθμό προτάσεις που η χώρα μας έχει είτε υλοποιήσει στο εσωτερικό της είτε έχει προτείνει εδώ και επτά μήνες -παραπάνω από επτά μήνες- στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ελπίζουμε έστω την ύστατη ώρα στην Έκτακτη Σύνοδο των Υπουργών Ενέργειας στις 30 Σεπτεμβρίου να παρθούν αποφασιστικές, ουσιαστικές προτάσεις για δράση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η χώρα μας έχει κάνει παραπάνω από όσα μπορεί. Είμαστε η πρώτη χώρα σε ενίσχυση των πολιτών, αλλά τώρα πια ήρθε η ώρα της Ευρώπης.

Γιατί, όπως τονίζει επανειλημμένως ο Πρωθυπουργός μας, η λύση δεν μπορεί παρά να είναι συλλογική και ευρωπαϊκή, εφόσον καμμία εθνική οικονομία δεν είναι σε θέση να αναχαιτίσει αφ' εαυτής τον δεκαπλασιασμό στην τιμή του φυσικού αερίου.

Για όλα, λοιπόν, τα παραπάνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η υπερψήφιση σήμερα του πρωτοκόλλου ένταξης της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο NATO επιβάλλεται από την κοινή λογική. Όμως, περισσότερο επιβάλλεται από το συμφέρον της χώρας μας, της Ελλάδας και την προοπτική ευημερίας της ευρύτερης περιοχής.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κύριε Θεοχάρη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών κατέθεσαν σήμερα 15 Σεπτεμβρίου τρέχοντος έτους σχέδιο νόμου με τίτλο: «Κύρωση Συμφωνίας Τροποποίησης της από 2.2.2018 Σύμβασης Παραχώρησης, σχετικά με τη χρήση και την εκμετάλλευση ορισμένων χώρων και περιουσιακών στοιχείων εντός του Λιμένος Θεσσαλονίκης, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διарκή Επιτροπή.

Κλείνουμε τη σημερινή μας συζήτηση με την τοποθέτηση του Αναπληρωτή Υπουργού Εξωτερικών κ. Μιλτιάδη Βαρβιτσιώτη.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι πολύ σημαντικό ότι σήμερα έγκαιρα, η Ελλάδα βρίσκεται ανάμεσα στις πρώτες χώρες που κυρώνουν τη συμφωνία παραχώρησης της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο NATO.

Χαιρετίζω και εγώ με τη σειρά μου την παρουσία των εκπροσώπων των δύο συμμάχων, φίλων και εταίρων χωρών, που από σήμερα αποκτούν με την Ελλάδα μία ακόμα επιπλέον σχέση. Αυτή είναι η σχέση του συμμάχου στο πλαίσιο του μοναδικού συστήματος ασφάλειας στην Ευρώπη και του οποίου φαίνεται ότι έχει ενισχυθεί η σημασία του μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πολύ σημαντικό ότι η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων Βουλευτών, διά των εκπροσώπων τους, επιβεβαιώνουν αυτή τη θέση της χώρας.

Δηλαδή ποια; Ότι μετέχουμε στο NATO ως αξιόπιστος εταίρος, ζητάμε την ενίσχυση του NATO ως αξιόπιστος εταίρος και προσβλέπουμε στο NATO για την εγκαθίδρυση ενός συστήματος ασφάλειας στην Ευρώπη, πράγμα το οποίο είναι επ' ωφελεία των εθνικών μας συμφερόντων.

Διότι πολλά λέμε για το τι έγινε στο παρελθόν, αλλά οφείλουμε να κοιτάζουμε πολύ περισσότερο το μέλλον. Ζούμε σε έναν κόσμο διαρκώς μεταβαλλόμενο, καινούργιες απειλές αυτή τη στιγμή βρίσκονται μπροστά μας, έχει διαταραχθεί ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζαμε το ευρωπαϊκό σύστημα ασφάλειας μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και, βέβαια, αντιμετωπίζουμε πολυεπίπεδες απειλές, οι οποίες δεν εξαντλούν τη δυναμική τους στις στρατιωτικές επιχειρήσεις, αλλά μετατρέπονται σε ενεργειακές απειλές, σε απειλές επάρκειας ενέργειας και, βέβαια, σε απειλές που έχουν να κάνουν με την επάρκεια των διατροφικών και άλλων προϊόντων απαραίτητων για τη σταθερότητα όχι μόνο στην Ευρώπη, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Απέναντι σε όλο αυτό το πλαίσιο των καινούργιων απειλών η χώρα μας δεν θα μπορούσε να βρεθεί σε καμμία περίπτωση στη λάθος πλευρά της ιστορίας, δεν θα μπορούσε να βρεθεί με τις χώρες οι οποίες ζητάνε περισσότερη αναρχία στο παγκόσμιο σύ-

σημα ή με τις χώρες οι οποίες αντιμάχονται αυτό το οποίο πιστεύουμε ότι πρέπει να ισχύει, δηλαδή μια σταθερότητα στα σύνορα, μια σταθερότητα στον ευρωπαϊκό χάρτη, αλλά και στον παγκόσμιο χάρτη και, βέβαια, καλλιέργεια περισσότερων διπλωματικών και εμπορικών επαφών μεταξύ των ανθρώπων σε όλες τις χώρες του πλανήτη.

Δυστυχώς κάτι τέτοιο καταρρίφθηκε στις 24 Φεβρουαρίου του 2022 - η κατάρρευση αυτής της ασφάλειας στην Ευρώπη - μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και το αίμα των αθώων ανθρώπων που έχει χυθεί όλους τους μήνες στην Ουκρανία.

Μην ξεχνάμε ότι ένα από τα βασικότερα κέντρα τα οποία η ρωσική εισβολή έπληξε ήταν το κέντρο της Μαριούπολης, η πόλη της Μαριούπολης και η ευρύτερη περιοχή, μία περιοχή στην οποία διαμέναν διακόσιες χιλιάδες ελληνικής καταγωγής Ουκρανοί πολίτες εδώ και αιώνες. Πάρα πολλοί από αυτούς -δεν ξέρουμε ακόμα τον αριθμό και, δυστυχώς, όταν τελειώσει αυτή η τραγωδία νομίζω ότι θα βρεθούμε μπροστά σε συγκλονιστικά νούμερα- χιλιάδες από αυτούς έχασαν τη ζωή τους κάτω από άθλιες συνθήκες μετά από τον ρωσικό βομβαρδισμό και θηρουνό την απώλεια και ενός εθνικού λίκνου στην περιοχή της Αζοφικής και της Μαύρης Θάλασσας.

Και σήμερα δεν μπορούμε παρά μόνο να πούμε ότι η σταθερότητα στην περιοχή, ο σεβασμός των συνόρων, ο σεβασμός στην ανθρωπινή ύπαρξη και ιδιαίτερα στη ζωή των αμάχων είναι κάτι το οποίο πρέπει να διαφυλαχθεί. Και δεν μπορούμε σε καμία περίπτωση να μην ακούσουμε την κραυγή αγωνίας που έρχεται από τη Φινλανδία και τη Σουηδία, που επί δεκαετίες διατήρησαν αυτό το ιδιότυπο μοντέλο συμμετοχής σε όλες τις διαδικασίες του δυτικού κόσμου, αλλά όχι στρατηγική συμμαχία με τον δυτικό κόσμο, σήμερα να έρθουν και να πουν ότι για τη δική τους ασφάλεια αισθάνονται πολύ καλύτερα να συμμετέχουν σε αυτή τη συμμαχία και εγκαταλείπουν μια πολιτική πολλών δεκαετιών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ναι, συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών): Αυτή η πολιτική απόφαση που πήραν οι Φινλανδοί και οι Σουηδοί με μεγάλα νούμερα, με συντριπτικά νούμερα πλειοψηφίας και στα κοινοβούλιά τους, αλλά και στην κοινή τους γνώμη αποτελεί τη βασική απάντηση για το αν το ΝΑΤΟ είναι σήμερα κρίσιμο και χρήσιμο. Και δεν είμαστε εμείς αυτοί που θα επιβάλλουμε στους Φινλανδούς και στους Σουηδούς τον τρόπο με τον οποίο αυτοί θα αισθανθούν πολύ πιο ασφαλείς για την υπεράσπιση των δικών τους συνόρων και τη δική τους ανεξαρτησία.

Το λέω αυτό γιατί έχω εκπλαγεί από τις αντιδράσεις κάποιων για τη διεύρυνση του ΝΑΤΟ. Διεύρυνση δεν γίνεται με όρους επιβολής, αλλά γίνεται μετά από το ίδιο το αίτημα των δύο αυτών χωρών που αισθάνθηκαν ότι μπορεί η δική τους ασφάλεια και ανεξαρτησία να απειλείται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλήσαμε για τον κόσμο που μεταβάλλεται και για τις συνθήκες ασφάλειας που μεταβάλλονται σε όλο τον πλανήτη. Είναι γεγονός ότι οι Έλληνες αισθάνονται ότι πολλές φορές το ΝΑΤΟ δεν έχει βρεθεί στην ίδια σελίδα μαζί

μας σε ό,τι αφορά στην τουρκική απειλή. Αυτό, όμως, δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να μας οδηγήσει στο να πούμε συνολικά ότι το ΝΑΤΟ δεν αποτελεί ένα επιπλέον όπλο στη δικιά μας διπλωματική πολιτική και στρατιωτική φαρέτρα για την αντιμετώπιση όλων των απειλών, όλων των πολυεπίπεδων και διαφορετικών απειλών που μπορούμε να αντιμετωπίσουμε.

Και αν μέσα στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ προσπαθούμε να αμβλύνουμε την τουρκική επιθετικότητα και να μετριάσουμε το μέγεθος της απειλής -όχι πάντοτε με φοβερή επιτυχία, άλλωστε και ο ίδιος ο Πρωθυπουργός έχει κάνει ισχυρά διαβήματα προς τον Γενικό Γραμματέα του ΝΑΤΟ για τον τρόπο με τον οποίο έχει κινηθεί η συμμαχία τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά το καλοκαίρι του 2020 απέναντι στην τουρκική ρητορεία, αλλά και στις πράξεις της Τουρκίας- ένα είναι γεγονός, ότι αισθανόμαστε πολύ περισσότερο ασφαλείς μέσα στη συμμαχία ως ενεργοί σύμμαχοι στο Βορειοατλαντικό Σύμφωνο με τη συμμετοχή των Ηνωμένων Πολιτειών παρά μακριά από αυτή την ομπρέλα προστασίας.

Για αυτό και η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων Βουλευτών σήμερα υπερψηφίζει τη Συμφωνία Προσχώρησης της Φινλανδίας και της Σουηδίας στο ΝΑΤΟ, καλωσορίζοντας δύο εταίρους με μακρά δημοκρατική κοινότητα, με μια δημοκρατική ιστορία η οποία πολλές φορές έχει αποτελέσει και αντικείμενο θαυμασμού από τις ελληνικές πολιτικές δυνάμεις, με συστήματα κοινωνικής πολιτικής, που πολλές φορές θα θέλαμε να τα κοιτάζουμε και να τα μιμηθούμε, με εκπαιδευτικά συστήματα που είναι εξαιρετικά ανταγωνιστικά, αλλά, βέβαια, και με μια αμυντική βιομηχανία και αμυντικές δυνάμεις οι οποίες δείχνουν ότι και οι δύο λαοί είναι αποφασισμένοι να υπερασπιστούν την εθνική τους ανεξαρτησία και ακεραιότητα με όλες τους τις δυνάμεις.

Κάτι τέτοιο αισθάνονται και στον ίδιο βαθμό και οι Έλληνες πολίτες, οι οποίοι είναι έτοιμοι να υπερασπιστούν τη χώρα τους απέναντι σε οποιαδήποτε επιβολή και απειλή ενωμένοι και όχι διχασμένοι.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου των σχεδίων νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Προχωρούμε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Φινλανδίας».

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εφόσον έχετε ολοκληρώσει την ψηφοφορία, παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Φινλανδίας

Επί της Αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο πρώτο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Ακροτελεύτιο άρθρο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Επί του Συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Φινλανδίας» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Φινλανδίας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο πρώτο Κύρωση Πρωτοκόλλου
Πρωτόκολλο στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Φινλανδίας

Άρθρο I Πρόσκληση προσχώρησης στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού

Άρθρο II Έναρξη ισχύος Πρωτοκόλλου

Άρθρο III Γλώσσα και κατάθεση κειμένου

Άρθρο δεύτερο Έναρξη ισχύος

**Άρθρο πρώτο
Κύρωση Πρωτοκόλλου**

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες, στις 5 Ιουλίου 2022, το κείμενο του οποίου σε πρωτότυπο στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα και η μετάφραση στην ελληνική έχουν ως εξής:

**PROTOCOL
TO THE NORTH ATLANTIC TREATY
ON THE ACCESSION OF
THE REPUBLIC OF FINLAND**

**PROTOCOLE
AU TRAITÉ DE L'ATLANTIQUE NORD
SUR L'ACCESSION DE
LA RÉPUBLIQUE DE FINLANDE**

The Parties to the North Atlantic Treaty, signed at Washington on April 4, 1949,

Being satisfied that the security of the North Atlantic area will be enhanced by the accession of the Republic of Finland to that Treaty,

Agree as follows:

Article I

Upon the entry into force of this Protocol, the Secretary General of the North Atlantic Treaty Organisation shall, on behalf of all the Parties, communicate to the Government of the Republic of Finland an invitation to accede to the North Atlantic Treaty. In accordance with Article 10 of the Treaty, the Republic of Finland shall become a Party on the date when it deposits its instrument of accession with the Government of the United States of America.

Article II

The present Protocol shall enter into force when each of the Parties to the North Atlantic Treaty has notified the Government of the United States of America of its acceptance thereof. The Government of the United States of America shall inform all the Parties to the North Atlantic Treaty of the date of receipt of each such notification and of the date of the entry into force of the present Protocol.

Article III

The present Protocol, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the Archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies thereof shall be transmitted by that Government to the Governments of all the Parties to the North Atlantic Treaty.

Les Parties au Traité de l'Atlantique Nord, signé le 4 avril 1949 à Washington,

Assurées que l'accession de la République de Finlande au Traité de l'Atlantique Nord permettra d'augmenter la sécurité de la région de l'Atlantique Nord,

Convienent ce qui suit :

Article I

Dès l'entrée en vigueur de ce Protocole, le Secrétaire Général de l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord enverra, au nom de toutes les Parties, au Gouvernement de la République de Finlande une invitation à adhérer au Traité de l'Atlantique Nord. Conformément à l'Article 10 du Traité, la République de Finlande deviendra Partie à ce Traité à la date du dépôt de son instrument d'accession auprès du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique.

Article II

Le présent Protocole entrera en vigueur lorsque toutes les Parties au Traité de l'Atlantique Nord auront notifié leur approbation au Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique. Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique informera toutes les Parties au Traité de l'Atlantique Nord de la date de réception de chacune de ces notifications et de la date d'entrée en vigueur du présent Protocole.

Article III

Le présent Protocole, dont les textes en français et anglais font également foi, sera déposé dans les archives du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique. Des copies certifiées conformes seront transmises par celui-ci aux Gouvernements de toutes les autres Parties au Traité de l'Atlantique Nord.

In witness whereof, the undersigned plenipotentiaries have signed the present Protocol.

Signed at Brussels on the 5th day of July 2022.

En foi de quoi, les plénipotentiaires désignés ci-dessous ont signé le présent Protocole.

Signé à Bruxelles le 5 juillet 2022.

For the Republic of Albania :
Pour la République d'Albanie :

For the Kingdom of Belgium :
Pour le Royaume de Belgique :

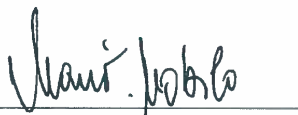
For the Republic of Bulgaria :
Pour la République de Bulgarie :

For Canada :
Pour le Canada :

For the Republic of Croatia :
Pour la République de Croatie :

For the Czech Republic :
Pour la République tchèque :

For the Kingdom of Denmark :
Pour le Royaume de Danemark :

For the Republic of Estonia :
Pour la République d'Estonie :

For the French Republic :
Pour la République française :

For the Federal Republic of Germany :
Pour la République fédérale d'Allemagne :

For the Hellenic Republic :
Pour la République hellénique :

For Hungary :
Pour la Hongrie :

For the Republic of Iceland :
Pour la République d'Islande :

For the Italian Republic :
Pour la République italienne :

For the Republic of Latvia :
Pour la République de Lettonie :

For the Republic of Lithuania :
Pour la République de Lituanie :

For the Grand Duchy of Luxembourg :
Pour le Grand-Duché de Luxembourg :

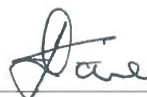
For Montenegro :
Pour le Monténégro :

For the Kingdom of the Netherlands :
Pour le Royaume des Pays-Bas :

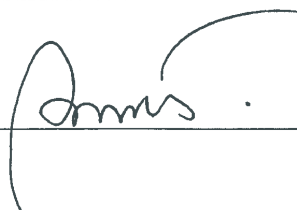
For the Republic of North Macedonia :
Pour la République de Macédoine du Nord :

For the Kingdom of Norway :
Pour le Royaume de Norvège :

For the Republic of Poland :
Pour la République de Pologne :

For the Portuguese Republic :
Pour la République portugaise :

For Romania :
Pour la Roumanie :

For the Slovak Republic :
Pour la République slovaque :

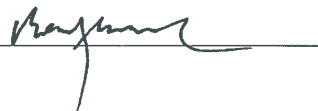
For the Republic of Slovenia :
Pour la République de Slovénie :

For the Kingdom of Spain :
Pour le Royaume d'Espagne :

For the Republic of Türkiye :
Pour la République de Türkiye :

For the United Kingdom of Great Britain and
Northern Ireland :
Pour le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et
d'Irlande du Nord :

For the United States of America :
Pour les États-Unis d'Amérique :

This is to certify that the present document (consisting of 10 pages) is a true
copy of the original.

Il est certifié que le présent document (comprenant 10 pages)
est une copie conforme de l'original.

Brussels, 5 July 2022
Bruxelles, 5 July 2022

John Swords
NATO Legal Adviser
Conseiller juridique de l'OTAN

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ

Τα Μέρη στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού, η οποία υπεγράφη στην Ουάσινγκτον στις 4 Απριλίου 1949,

Έχοντας τη βεβαιότητα ότι η προσχώρηση της Δημοκρατίας της Φινλανδίας στην εν λόγω Συνθήκη θα ενισχύσει την ασφάλεια στην περιοχή του Βορείου Ατλαντικού,

Συμφωνούν τα ακόλουθα:

Άρθρο I

Με τη θέση σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου, ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού του Βορειοατλαντικού Συμφώνου θα αποστείλει, εκ μέρους όλων των Μερών, στην Κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Φινλανδίας πρόσκληση προσχώρησης στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού. Σύμφωνα με το Άρθρο 10 της Συνθήκης, η Δημοκρατία της Φινλανδίας θα καταστεί Μέρος κατά την ημερομηνία κατάθεσης του οργάνου προσχώρησης της στην Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.

Άρθρο II

Το παρόν Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ μόλις καθένα από τα Μέρη στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού γνωστοποιήσει στην Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής ότι το αποδέχεται. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής θα ενημερώσει όλα τα Μέρη στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την ημερομηνία λήψης καθεμιάς από τις ως άνω γνωστοποιήσεις και για την ημερομηνία θέσης σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο III

Το παρόν Πρωτόκολλο, τα κείμενα του οποίου στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στα Αρχεία της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής. Δεόντως επικυρωμένα αντίγραφα αυτού θα διαβιβαστούν από αυτήν την Κυβέρνηση στις Κυβερνήσεις όλων των Μερών στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

Υπεγράφη στις Βρυξέλλες, στις πέντε Ιουλίου 2022

Για τη Δημοκρατία της Αλβανίας Υπογραφή
Για το Βασίλειο του Βελγίου Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας Υπογραφή
Για τον Καναδά Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Κροατίας Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Τσεχίας Υπογραφή
Για το Βασίλειο της Δανίας Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Εσθονίας Υπογραφή
Για τη Γαλλική Δημοκρατία Υπογραφή
Για την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας Υπογραφή
Για την Ελληνική Δημοκρατία Υπογραφή
Για την Ουγγαρία Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Ισλανδίας Υπογραφή
Για την Ιταλική Δημοκρατία Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Λετονίας Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Λιθουανίας Υπογραφή
Για το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου Υπογραφή
Για το Μαυροβούνιο Υπογραφή
Για το Βασίλειο των Κάτω Χωρών Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας Υπογραφή
Για το Βασίλειο της Νορβηγίας Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Πολωνίας Υπογραφή
Για την Πορτογαλική Δημοκρατία Υπογραφή
Για τη Ρουμανία Υπογραφή
Για τη Σλοβακική Δημοκρατία Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Σλοβενίας Υπογραφή
Για το Βασίλειο της Ισπανίας Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Τουρκίας Υπογραφή
Για το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας Υπογραφή
Για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής Υπογραφή

Άρθρο δεύτερο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου II αυτού.

Αθήνα,

2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

3. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

4. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Προχωρούμε τώρα στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση του Βασιλείου της Σουηδίας».

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εφόσον έχετε ολοκληρώσει την ψηφοφορία, παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση του Βασιλείου της Σουηδίας

Επί της Αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο πρώτο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Ακροτελεύτιο άρθρο ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Επί του Συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση του Βασιλείου της Σουηδίας» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση του Βασιλείου της Σουηδίας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο πρώτο Κύρωση Πρωτοκόλλου
Πρωτόκολλο στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση του Βασιλείου της Σουηδίας
Άρθρο Ι Πρόσκληση προσχώρησης στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού

Άρθρο ΙΙ Έναρξη ισχύος Πρωτοκόλλου
Άρθρο ΙΙΙ Γλώσσα και κατάθεση κειμένου
Άρθρο δεύτερο Έναρξη ισχύος

**Άρθρο πρώτο
Κύρωση Πρωτοκόλλου**

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση του Βασιλείου της Σουηδίας, που υπογράφηκε στις Βρυξέλλες, στις 5 Ιουλίου 2022, το κείμενο του οποίου σε πρωτότυπο στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα και η μετάφραση στην ελληνική έχουν ως εξής:

**PROTOCOL
TO THE NORTH ATLANTIC TREATY
ON THE ACCESSION OF
THE KINGDOM OF SWEDEN**

**PROTOCOLE
AU TRAITÉ DE L'ATLANTIQUE NORD
SUR L'ACCESSION DU
ROYAUME DE SUÈDE**

The Parties to the North Atlantic Treaty, signed at Washington on April 4, 1949,

Being satisfied that the security of the North Atlantic area will be enhanced by the accession of the Kingdom of Sweden to that Treaty,

Agree as follows:

Article I

Upon the entry into force of this Protocol, the Secretary General of the North Atlantic Treaty Organisation shall, on behalf of all the Parties, communicate to the Government of the Kingdom of Sweden an invitation to accede to the North Atlantic Treaty. In accordance with Article 10 of the Treaty, the Kingdom of Sweden shall become a Party on the date when it deposits its instrument of accession with the Government of the United States of America.

Article II

The present Protocol shall enter into force when each of the Parties to the North Atlantic Treaty has notified the Government of the United States of America of its acceptance thereof. The Government of the United States of America shall inform all the Parties to the North Atlantic Treaty of the date of receipt of each such notification and of the date of the entry into force of the present Protocol.

Article III

The present Protocol, of which the English and French texts are equally authentic, shall be deposited in the Archives of the Government of the United States of America. Duly certified copies thereof shall be transmitted by that Government to the Governments of all the Parties to the North Atlantic Treaty.

Les Parties au Traité de l'Atlantique Nord, signé le 4 avril 1949 à Washington,

Assurées que l'accession du Royaume de Suède au Traité de l'Atlantique Nord
permettra d'augmenter la sécurité de la région de l'Atlantique Nord,

Conviennent ce qui suit :

Article I

Dès l'entrée en vigueur de ce Protocole, le Secrétaire Général de l'Organisation du Traité de l'Atlantique Nord enverra, au nom de toutes les Parties, au Gouvernement du Royaume de Suède une invitation à adhérer au Traité de l'Atlantique Nord. Conformément à l'Article 10 du Traité, le Royaume de Suède deviendra Partie à ce Traité à la date du dépôt de son instrument d'accession auprès du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique.

Article II

Le présent Protocole entrera en vigueur lorsque toutes les Parties au Traité de l'Atlantique Nord auront notifié leur approbation au Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique. Le Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique informera toutes les Parties au Traité de l'Atlantique Nord de la date de réception de chacune de ces notifications et de la date d'entrée en vigueur du présent Protocole.

Article III

Le présent Protocole, dont les textes en français et anglais font également foi, sera déposé dans les archives du Gouvernement des Etats-Unis d'Amérique. Des copies certifiées conformes seront transmises par celui-ci aux Gouvernements de toutes les autres Parties au Traité de l'Atlantique Nord.

In witness whereof, the undersigned plenipotentiaries have signed the present Protocol.

Signed at Brussels on the 5th day of July 2022.

En foi de quoi, les plénipotentiaires désignés ci-dessous ont signé le présent Protocole.

Signé à Bruxelles le 5 juillet 2022.

For the Republic of Albania :
Pour la République d'Albanie :

For the Kingdom of Belgium :
Pour le Royaume de Belgique :

For the Republic of Bulgaria :
Pour la République de Bulgarie :

For Canada :
Pour le Canada :

For the Republic of Croatia :
Pour la République de Croatie :

For the Czech Republic : _____
Pour la République tchèque : _____

C'

For the Kingdom of Denmark : _____
Pour le Royaume de Danemark : _____

Gjertt Plenum

For the Republic of Estonia : _____
Pour la République d'Estonie : _____

pridit

For the French Republic : _____
Pour la République française : _____

nesl

For the Federal Republic of Germany : _____
Pour la République fédérale d'Allemagne : _____

Riedtson

For the Hellenic Republic : _____
Pour la République hellénique : _____

Lygizoul

For Hungary : _____
Pour la Hongrie : _____

Nagy Zoltan

For the Republic of Iceland : _____
Pour la République d'Islande : _____

Stemmann-Fjorðsson

For the Italian Republic :
Pour la République italienne :

For the Republic of Latvia :
Pour la République de Lettonie :

For the Republic of Lithuania :
Pour la République de Lituanie :

For the Grand Duchy of Luxembourg :
Pour le Grand-Duché de Luxembourg :

For Montenegro :
Pour le Monténégro :

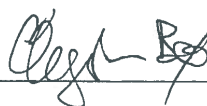
For the Kingdom of the Netherlands :
Pour le Royaume des Pays-Bas :

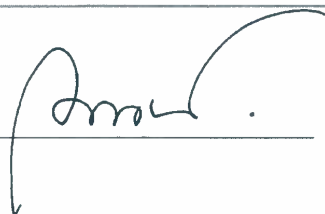
For the Republic of North Macedonia :
Pour la République de Macédoine du Nord :

For the Kingdom of Norway :
Pour le Royaume de Norvège :

For the Republic of Poland :
Pour la République de Pologne :

For the Portuguese Republic :
Pour la République portugaise :

For Romania :
Pour la Roumanie :

For the Slovak Republic :
Pour la République slovaque :

For the Republic of Slovenia :
Pour la République de Slovénie :

For the Kingdom of Spain :
Pour le Royaume d'Espagne :

For the Republic of Türkiye :
Pour la République de Türkiye :

For the United Kingdom of Great Britain and
Northern Ireland :
Pour le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et
d'Irlande du Nord :

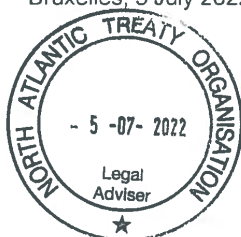
For the United States of America :
Pour les États-Unis d'Amérique :

This is to certify that the present document (consisting of 10 pages) is a
true copy of the original.

Il est certifié que le présent document (comprenant 10 pages)
est une copie conforme de l'original.

Brussels, 5 July 2022
Bruxelles, 5 July 2022

John Swords
NATO Legal Adviser
Conseiller juridique de l'OTAN

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΣΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

Τα Μέρη στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού, η οποία υπεγράφη στην Ουάσινγκτον στις 4 Απριλίου 1949,

Έχοντας τη βεβαιότητα ότι η προσχώρηση του Βασιλείου της Σουηδίας στην εν λόγω Συνθήκη θα ενισχύσει την ασφάλεια στην περιοχή του Βορείου Ατλαντικού,

Συμφωνούν τα ακόλουθα:

Άρθρο I

Με τη θέση σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου, ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού του Βορειοατλαντικού Συμφώνου θα αποστέλλει, εκ μέρους όλων των Μερών, στην Κυβέρνηση του Βασιλείου της Σουηδίας πρόσκληση προσχώρησης στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού. Σύμφωνα με το Άρθρο 10 της Συνθήκης, το Βασίλειο της Σουηδίας θα καταστεί Μέρος κατά την ημερομηνία κατάθεσης του οργάνου προσχώρησής του στην Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.

Άρθρο II

Το παρόν Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ μόλις καθένα από τα Μέρη στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού γνωστοποιήσει στην Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής ότι το αποδέχεται. Η Κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής θα ενημερώσει όλα τα Μέρη στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την ημερομηνία λήψης καθεμιάς από τις ως άνω γνωστοποιήσεις και για την ημερομηνία θέσης σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο III

Το παρόν Πρωτόκολλο, τα κείμενα του οποίου στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα είναι εξίσου αυθεντικά, θα κατατεθεί στα Αρχεία της Κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής. Δεόντως επικυρωμένα αντίγραφα αυτού θα διαβιβαστούν από αυτήν την Κυβέρνηση στις Κυβερνήσεις όλων των Μερών στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

Υπεγράφη στις Βρυξέλλες, στις πέντε Ιουλίου 2022

Για τη Δημοκρατία της Αλβανίας Υπογραφή
Για το Βασίλειο του Βελγίου Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας Υπογραφή
Για τον Καναδά Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Κροατίας Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Τσεχίας Υπογραφή
Για το Βασίλειο της Δανίας Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Εσθονίας Υπογραφή
Για τη Γαλλική Δημοκρατία Υπογραφή
Για την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας Υπογραφή
Για την Ελληνική Δημοκρατία Υπογραφή
Για την Ουγγαρία Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Ισλανδίας Υπογραφή
Για την Ιταλική Δημοκρατία Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Λετονίας Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Λιθουανίας Υπογραφή
Για το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου Υπογραφή
Για το Μαυροβούνιο Υπογραφή
Για το Βασίλειο των Κάτω Χωρών Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας Υπογραφή
Για το Βασίλειο της Νορβηγίας Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Πολωνίας Υπογραφή
Για την Πορτογαλική Δημοκρατία Υπογραφή
Για τη Ρουμανία Υπογραφή
Για τη Σλοβακική Δημοκρατία Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Σλοβενίας Υπογραφή
Για το Βασίλειο της Ισπανίας Υπογραφή
Για τη Δημοκρατία της Τουρκίας Υπογραφή
Για το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας Υπογραφή
Για τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής Υπογραφή

Άρθρο δεύτερο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και του Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου II αυτού.

Αθήνα,

2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
3. ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	
4. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ»	

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασης ως προς την ψήφιση στο σύνολο των παραπάνω νομοσχεδίων.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 12.37' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Παρασκευή 16 Σεπτεμβρίου 2022 και ώρα 9.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ